

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТИ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Квітень

4

April

РІК XIII. КВІТЕНЬ, 1956

Ч. 4.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня
Листування й передплату висилати
на адресу:
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах
Америки для членок Союзу Українок
Америки залишається в 1956 р. \$2.50.
Річна передплата для нечл. .\$.300
Річна передплата в Канаді .\$.300
Річна передплата в Англії
    й Австралії ..... 1½ ф. ст.
Річна передплата у Франції . 900 фр.
Поодиноке число 35 центів

Зміст:

Дорговказ
О. Лятуринська: **
Л. Б.: Назустріч гагілкам
М. Мельник: Вишневий цвіт
М. Слюсарчук: Три пасочки
Л. Бура: У далекому світі
Л. Б.: Біолог
Н. Василенко-Полонська: Світлій пам'яті Марії та Катерини Грушевських
Р.: Гелен Келлер
М. М.: Два ювілеї
С. Пушкар: Нові засоби
М. Демидчук: Рівноправність американського жіноцтва
д-р Г. Лашенко: Історичний календар
Slave Labor
U. S. Protest Urged on Slavery by
Reds
Р. Коцик: Гідрокультура
Орися: Зирк у тутешню кухню!
д-р Н. Сороківська: Потреба руху
Українська вишивка: Настьльник
Діма: Як Миколка став уважним учнем
Н. Мудрик-Мриц: Весна
М. С-ко: Весна
Н. Забіла: На вербі
Л. Бачинський: Як звичайний сірий кіт
Р. Завадович: Про весну-господиню
О. Цегельська: Карузеля, карузеля!
Вісті з Централі
При громадській роботі

На обгортці:
Галина Журба

Вже вийшла з друку книжечка
Веселий Струмок
Збірочка віршків і оповідань
Упорядкувала: Марія Юркевич
Ціна 50¢
Замовлення в Централі СУА

VOL. XIII. APRIL, 1956 No. 4

Edited by Editorial Board

Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
for members \$2.50 per year; non-
members \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England and Australia 1½ pound
sterling, per year. Subscription in
France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

**ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“****КНАДА:**

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
335, Woodborough Rd.
Nottingham, England

Вже вийшла з друку
нова книжка

ДОКІ ГУМЕННОЇ

ХРЕЩАТИЙ ЯР
накладом В-ва „Слово“
— Ціна 4.50 дол. —

Замовляти у В-ви „Слово“:
“Slovo”, P. O. Box 32
Stuyvesant Sta.
New York 9, N. Y.

Поєзієз фільми

МОРСЬКІ БИТВИ — Battle Stations, грають Джон Ланд і Віліем Бендікс...

Історія великого носильника з зало-
гою 3200 люда. Показує переходи мо-
ряків у хвилині великої небезпеки. По-
дано незвичайно вірно і цікаво.

ВІРНЕ КОХАННЯ — Forever Dar-
ling, грають Лусіл Біл і Дезі Арнез.

Радісна комедія з поважною пробле-
мою. Життя молодого подружжя за-
грожене через те, що жінка зовсім не
зацікавлена у праці чоловіка. Багато
веселих пригод ведуть до щасливого
закінчення.

ДВІРСЬКИЙ БЛАЗЕН — The Court
Jester, грають Дені Кей і Глейніс
Джонс.

Блазен Денні Кея перекочується че-
рез цей фільм з усією своєю живучи-
стю. Він допомагає відкрити обманя-
й вернути престіл правному наслідни-
кові. Дія фільму приемна й відпруж-
лива.

НАША ПАННА БРУКС — Our Miss
Brooks, грають Ів Арден і Роберт Рок-
вел.

Оци драмо-комедія випроваджує по-
статі, відомі з радія і телевізії. Панна
Брукс діє на терені школи і стає при-
чиною до різних переворотів. Коміч-
ним моментом є залицяння поважного
Бойнтона, а зворушливим — поєднан-
ня розсвареного батька з сином.

КАРУЗЕЛЯ — Carousel, грають Гор-
дон МекРей і Шірлі Джонс.

.. Цей новий сінемаскоп дає дуже ба-
гато музичних вражень через пісні і
куплети. Картини дуже ясні й виразні.
Підставою до того послужила песь
Ференца Мольнара.

КОРАБЕЛЬНИЙ ЛІКАР — Doctor
at Sea, грає Дірк Богард.

Англійська комедія змальовує істо-
рію молодого лікаря, що — бажаючи
втекти від подружжя — зобовязується
працювати на кораблі і знаходить тут
свою „долю“.

**У 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ
КНЯГІНІ ОЛЬГИ**

придбайте книжку
о. д-ра I. Нагаєвського

**Рівноапостольна
Свята Ольга**

Історичний нарис
Вийшов накладом Союзу
Українок Америки
Ціна \$1 разом з пересилкою.
Замовляти в Централі СУА

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XIII.

КВІТЕНЬ, 1956

Ч. 4

Д о р о г о в к а з

Щораз більше вісток просяє з-поза залізної заслони. бувають полонені й перебіжці, приходять листи й газетні відомості. Рідні землі, що все були в осередку наших думок, стали нам ще близчі, ще рідніші. Бо перед нами відкрилось їх велике горе і потрясло нащою душою.

Вістка про 500 погиблих людей порушила всю українську еміграцію до глибини. День 18. березня прогомонів величним акордом смутку й пошані до їх чину. Маніфестації ще тривають. Але вони родять нові думки й нові почування. Во помянувши мертвих геройнь, наша думка звертається в сторону тих, що живі. Тих, що коротають дальше свій вік у концтаборах, і знаходять у собі силу діяти.

Скільки їх? Невідомо. У літературі про совєтські концтабори знаходимо раз-у-раз вістки про жіночі робітні групи. Кажуть, що 10% усього числа совєтських вязнів — це жінки. Коли рахувати число вязнів на 15 мільйонів, то жінок у концтаборах тепер буде півтори мільйона. А з того переважна більшість — це українки, як показав виступ жінок у Кінгірі.

Як пробігає їх робітний день, розказує вчителька Галина Микитенко, що їй удалося повернутися після 10 років ув'язнення, із праці на трасі Тайшег-Братськ, де підготовляється будівництво великої гідро-електричної стадії. Праця жінок така сама, як чоловіків-вязнів. Вони працюють при будові залізної дороги, будинків, виготовляють цегли по цегольнях,

а велика частина працює і в шахтах.

Десяти - годинний робітний день починається доїнгою доро-гою до місця праці. Байдуже чи на дворі тяжкі морози, чи дме пісковий суховій, — все одне робітна норма мусить бути виконана. І так бреде важкими снігами жіноча валка у ватянках. Не можна прислабнути чи відстati. Во кругом штики і коноїв із пасами.

А потім праця. Згрубілими руками жінки зрівнюють ґрунт, виносять землю, підготовляють шпалі. Або пересіють і місять ґлину на цеглу, що випаляється в онтих печах. Або двигають тягарі на нових будинках, що виростають на очах. Праця кипить. Во за короткий час треба виробити норму, щоб здобути потрібний для життя пайок.

Бо жити треба! О, жити й дожити кінця юних мук, цього лихоліття! Про це мріє кожна постать, що бреде снігами до праці. Одна рветься думками до батьків, друга журигться дітьми, третя згадує милого, що згинув в УПА. А над усім цим вітає Вона — далека й рідна, близька й нівечена — батьківщина Україна!

Так, що вони додає всім сили. В її ім'я вони творять такий суцільний, дружній гурт. В її ім'я вони піддержують одна одну, відмовляються від полегш, діляться останнім кусником хліба. За неї пішли вони на катогр-гу і серед сибірських снігів вони носять у серці її золотий, соняшний образ.

Таке говорить нам чин отих що світом і холоднокров-

но пішли на смерть за своїх друзів. Вони вже не побачать тієї Батьківщини, що про неї мріяли всі довгі роки. Але вони поставили своїй Батьківщині памятник серед пісків Караганди, що перетриває оте страшне лихоліття. Памятник, що служить дорожником для півтори мільйона ув'язнених сестер.

А бачимо й ми цей дорожник? Ми, що живемо у вільному світі й користуємося усіма засобами, що він нам може дати?

Стараємось зясувати вільну світогові всю велич їхньої жертви. Влаштовуємо маніфестації, посилаємо телеграми, випрацюємо меморіали. Стukaємо до різних дверей, вимагаючи, щоб нас вислухали.

Тільки, щоб це не був соломяний вагон! Що спалахнув полумям нашого завзяття і вкоротці остиг у сірині наших буднів. Во наша праця — коли має принести успіх має бути постійна і всестороння. Жертва українських жінок у Кінгірі не зворушить світу, коли за нею не постоїть добре упорядкована сила. А її створить тільки щоденна, дрібна праця загалу та постійна готовість для потреб Батьківщини.

То ж памятаймо про те! Коли наші сестри в катогрій роботі, у голоді й холоді чужини зуміли зберегти в душі вогонь любови й посвяти — не сміємо ми втратити його тут, у вільному світі. У погоні за успіхом, серед добробыту не сміє померкнути наш ідеал. Во він окуплені тисячами, мільйонами жертв нашого народу й освячений вчинком отих, що душу поклали „за друзів своя“.

* * *

Аллі Миколаївні Рогальській
учительці літератури

Вишивають Вам хустинку
подружки мої гуртом,
добирають гладь, низинку
та й мережку заразом.

І хустинка вийшла — звабо! —
Якби так от не согірш
тим прошиваним єдвабом
красно вийшов і мій вірш!

Братство, Ви і шкільна лавка.
Чи забути їх мені?
Буде в памяті, в уявках
зрином сонця у вікні.

ЧЛЕННИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Другим важливим чинником організації — це її членство. Воно є живим втіленням ідеї організації, воно творить її силу і вартість.

Члени в організації є такі різні, як різні бувають люди в житті. Це є річ природня і в тому може є й певна приваба людського гурта. Та в кожному середовищі є певні категорії членства, які постараємося тут наскріслити.

Найціннішими членами є ті, для яких організація є внутрішньою потребою. Це є ідейні одиниці, що розуміють конечність організації для росту нації. Вони віддають організації своє знання і свій труд, вірять у доцільність своїх зусиль, не дбаючи при тому про користі і славу. Вони не знеохочуються невдачею, що мусить трапитися на їх дорозі. Із пригод вони тягнуть науку, що знову ж таки принесе користь організації. Для ідеї організації вони готові нераз посвятити все особисте щастя, а то й власне життя. Наше недавно минуле знає багато прикладів такої посвята.

Таких членів в організації не-багато. Але вистачить, коли їх є й кілька одиниць. Силою своєї віри вони загрівають решту членства, а їх запал і посвята ставить приклад для других.

Що більше таких членів в організації, то більша її сила, то краще її майбутнє.

Звичайно найбільше є членів середньої вартості. Це є ті члени, що мають певне відношення до організації, як у внутрішньому, чуттєвому змислі, так і зовнішньо. Це є ті члени, для яких організація є подією, що розяснює їхні будні. Вони відчувають, що це є їхній центр, із яким треба втримувати контакт. Знають також, що треба щось із своїх сил туди вложить і по змозі жертвувати працю і гріш, кого на що стати. Кращі одиниці дають більше, слабші менше, але кожен вклад має свою цінність. У сумі вартість тих середніх членів є велика, бо разом узвівши їх праця дає вислід. Окрім того вони становлять число, яке рішає про силу кожної організації.

Третя категорія членів — це ті, що лише з назви є членами. Вони вступили до організації припадково і не відчувають внутрішнього звязку з нею. Праця організації їм здається чужою й недоцільною. У кращому разі вони платять вкладки, але іншого зовнішнього звязку з організацією не племлють.

Здавалось би, що така категорія членів в організації непотрібна і організація їх приявності не відчуває. Тому час від

часу підносяться голоси, щоб таких членів скреєлювати. Але це є хибне. Коїнна категорія членів цінна для організації. Нехай сьогодні той член не має звязку з організацією. Але по якомусь часі може його щось зацікавити, може щось піддержати, щось зрозуміти.

Можуть бути й окремі умовини, що не допускають члена до тіснішого контакту з організацією. Наприклад у родині є кілька малих дітей. Їх мати має звязані руки. Вона не може нічому іншому уділити своєї уваги, свого часу. Або — в родині вже більші діти, але мати працює заробково. Тоді вона з трудом поспіває за своїми родинними й хатніми обовязками.

Оця категорія членів сьогодні особливо численна. Тому „нечинність“ тих членів не є перешкодою до того, щоб вони належали до організації. Навпаки — вони приносять користь своїм числом і своєю вкладкою. Що більше українських жінок організація представляє, то більше має значення. А вкладка чи пожертва скріплює фінанси організації.

Отже як бачимо — членство є важливим чинником організації. Спосіб його діяння, його ріст та взаємини входять у засяг організаційної праці. До цієї ділянки ще повернемось у наших гутірках.

Назустріч гагілкам

У передовіяточному часі повертаються наші думки частіше на рідну землю, як звичайно. Не маючи змоги відтворити краси рідних сторін, ми шукаємо відблиску її в обрядах і звичаях. І тому все більше знаходимо вподоби в гагілках і писанках, що уособнюють для нас святочну радість.

І справді — звідкіля походять наші гагілки? З цим питанням звертається до нас молодь, проте питаюти нераз чужинці, що приглядаються. А ми все життя любувались ними, як самозрозумілим явищем і не шукали за їх причиною.

А вони глибоко звязані з побутом наших предків. У ті давні часи людина була дуже залежна від природи. Байдуже, чи вона промишляла мисливством чи хліборобством — весна, літо, осінь і зима приносили їй усе щось нового. Розвій природи весною віщував роскіш літа та його плодотворне багатство. Осінь збирала ці плоди, а зима споживала їх. І коли знов починається цей цикль, людина раділа йому, як ознаці нового життя.

Цю свою радість виявляли привітальним обрядом. Щоб не тільки радіти, але й закріпити за собою життедайну силу. І в цей обряд людина вкладала всі свої почування. У старовинних обрядах маємо пісні, себто елемент емоційний, рухи, себто елемент заклинання, і тут і там певні предмети, як елемент символічний (писанка).

До найстарших обрядів належать привітання весняних птахів, що являються віщунами весни. Залишки їх збереглися ще в „жайворонках“ із тіста, що їх печуть матері для дітей у перші весняні дні. З цим звязані також деякі веснянки:

Ой, вилинь, вилинь, гоголю,
Винеси літо з собою
Винеси літо-літєчко
Зеленее житечко,
Хрешатенький барвіночок
Запашненський васильочок!

Але справжнім привітанням весни є **гагілка** чи **гаївка**. Весня-

на пісня-гра, якою молодь розважає себе у Великодній час. У давнину це була магічна дія цілого роду для привітання весни. Рухами і словами вона заклинала природу, щоб добре й успішно цього року послужила. Тому гагілка широко розвинулась і збереглась у різних видах. Із прийняттям християнства вона втратила своє магічне значення, а навіть відзеркалює певні історичні події. Також стала розвагою молоді, отже в тій узяли верх любовні моменти. Але все ж залишився цей звязок із природою, що колись творив їх основу.

Зразком такої старовинної гагілки, що спрямована увагою на природу є пісня про завивання огірків:

Ой, вийтесь, огіочки,
А в зелені пупяночки . . .

А з тим тісно звязаний „крий танець“, що чим починається гагілки майже по всій Україні. Дівчата, зв'язавши за руки, довгим шнурком бігають поміж вstromленими кілками:

Кривого танцю йдемо,
Кінця му не знайдемо;
То вгору, то вдолину,
То в ружу, то в калину . . .

Рухи дівчат наподіблюють ріст бадилля різних рослин, а водночас розбудження природи. Привітання весни особливо виразно оспівується в гагілці: Ой, весна-красна, що нам винесла? Ой винесла тепло і добре літєчко!

А ще більш виразно бачимо це в гагілці про „Кострубоньку“, що має „стати до шлюбоньку“. Коструб не приходить, бо захворів, а коли він умер, хор дівчат ликує. Постать Коструба є символом зими і тому смерть його викликує не жаль, а радість.

Є багато гагілок, що в них переважає момент залишання молоді, як „Мости“, „Король“, „Ворота“. У гагілці „Мости“ хлопці стережуть мосту й не пускають дівчат через нього, хіба що дістануть якусь дівчину у викуп. Також у гагілці „А ми просо сіяли“ перестівуються

Бойківська молодиця з села Тернавка коло Лавочного. „Чіпець“ її насунений на чоло. Біла полотняна спідниця „фартух“ вишивана на подолі. На ногах „ходаки“.

Young married woman from the village of Tarnavka near Lavochnye. A mutch extended over the forehead.

два хори, дівочий і парубочий. Гра закінчується тим, що дівчата по одній переходят до парубоцької групи, що символізує заміжжя.

Гагілка про Зельмана постала вже в історичні часи, як відгук на поневолення Церкви. Була вона дуже поширенна — знак, як дуже закарбувалось ще у пам'яті народу.

В Галичині й на Карпатській Україні зберігся звичай співати риндзівки, себто веснянки, дівчатам під хатою, зовсім на зразок коляд. Риндзівка — це привітальна весняна пісня що величає родинне щастя. Пісню закінчує парубочий хор приспівом:

Тобі, Ганусю, риндзівка,
А нам писанок кобілка!

Вишневий цвіт

Був саме „перелом посту“ — середа на 4-ому тижні Великого Посту. Це був мій вільний день. Я сиділа на лавці під пишно розквітлою вишнею Японського садку в Голден Гейн Парку. Ліворуч, на вершику штучної і мохом покритої скелі, велетенський Будда благословив усіх серед вітів гімалайської магнолії, покрітої рожевими квітами. Праворуч, над потічком із водопадами й озерцями, великим півкругом випинається міст із червоним лякерованим поруччям.

Японський садок був залюднений. Кого тут тільки не було! На півкруглому мості метушилася дітвора, що зі сміхом вибиралася на гору цього півкруга і з труднощами спускалася вниз. Але й від дорослих роїлось. Учені, артисти, мальярі й просто цікаві та закохані. Білі, чорні, жовті, червоні... Вчені чи дослідники щось записували, мальярі вже робили „шкіци“, цікаві бігали з камерами, а закохані обнималися у тінистих закутках. Але всі бігали, всі галасували, всі були захоплені красою вишневого цвіту.

Так, на тлі безхмарного, сліпуче-синього неба білів іх ніжний цвіт. Дарма, що мудрий Будда благословив, що золоті рибки пливали, що вивірки просто нахабно вискачували на руки й плечі та вимагали орішків, а чорні лебеді велично повертали голівками, пливаючи по озері. Ні, над усім цим панував вишневий цвіт своїми ніжними, білими пелюстками.

Не лінуйся встати,
нам писанок дати:
у сінех на кілочку,
в кобелі на ріжочку!

Гагілки та риндзівки — це залишки нашої народньої творчості. Із відстані сторіч вони чарують нас своєю радісною силою і передають нам відчуваємія наших предків. Пізнаємо їх радощі й смутки в цих словарях і руках та радіємо цим звязком, що лучить нас із ними.

Л. Б.

З типічної японської хатки, де відвідувачі пили чай із точесеньким сухим печивом, несліс вигуки захоплення і дитячий сміх. У ці печива була на маленьких папірцях закрученна „доля“ кожного і всі ретельно шукали за своїм „щастиєм“, кваплячись довідатись із тих кількох слів про своє майбутнє. Там продавались також різні японські вироби, забавки і всяки дрібниці. Але найбільш популярні були кольорові паперові парасольки і яскраві дитячі кімоно. Діти, убравшись у них, бігали по садку та жаліли, що в японців крілки не заховують яечок для дітей, бо тут такі чудові закутки і було б дуже цікаво шукати на Великдень яєць.

Я сиділа серед цієї метушні, але сама була далеко від цього оточення. Пишний цвіт японських вишень зворушив мене теж. Але він пригадав мені біле море квітучих вишневих садків в Україні і думками я полетіла ген, ген далеко. Горді лебеді й білі качечки на озері не були милі моєму серцю. Я думала про дзвінких жайворонків у високій небесній блакіті, що саме на 40 мучеників мали прилетіти на рідні поля. На великоцього зайчика то й зовсім уваги не звертала. Я дивилась у бездоганно чисте й блакитне небо і згадувала повіря українських дітей про те, що на перелом посту небо відчиняється і ангели спускають у кошиках добрим дітям подарунки. Небо було таке прекрасне, таке сяюче й лагідне, що, здавалось, це не просто тільки гарна легенда, щоб потешити дітей серед довгого важкого посту,

але ційсно може статись якесь чудо і небо через свого вісника може подати нам велику радість.

Хто таке сказав? Тут мені згадався малій Петrusь, що народився в 1951 р. Століянтова дитина атомової дібби, він на перелом посту не схотів знайти в кошику іншого подарунку, як тільки... атомову бомбу. Бо ж він мріє знищити нею комуністів, що вигнали його бабуню з хати, не давали дітям хліба й каши і бідні діти від того замерли. Отже й бомбу він думає викинути большевикам „поміж самі вуха“, бо тоді вже напевне розірве їх усіх і звільнить світ від погані. Давніш, підо впливом казки „Про лелек та Павлик“ І. Багряного, Петrusь усе мріяв про крокодилів та інших потвор, щоб знищити комуністів. Але коли трохи підріс і вчув про атомову зброю, вирішив, що це більш досконалій спосіб.

Ідучи шляхом Петrusевих бажань, я теж подумала про найкращий дарунок для себе. Та заки прийде визволення України, залишилось мені помріяти про спущений українцям із неба „кошик єдності“ (Боже, нам єдність подай!), як перший ступінь до великої мети, та про кошик „відваги промадської силы для УККА“, щоб нарешті подбав про здобуття права подавати українську національність (замість шольської, російської, австрійської) в американських горожанських паперах, а то навіть про „кошик передемоги“ на терені Об'єднаних Націй, щоб подолати гадючу їдь брехні й обманів червоних представників.

Але то були лише мрії, які так легко снувались, а ще легше й скоріше злітали додолу, обсилаючись, як пелюстки вишневого цвіту. Я дивилась тепер на ті облетілі пелюстки і питала себе, чому саме ця ніжна й тендітна квіточка стала національною емблемою японців, завзятих, мужніх, витривалих (часом і жорстоких) людей?

Чому в Японії створений цілий культ вишневого цвіту, майже обожнювання його? Він єспіваний і звеличаний у міліонах (як не більше) поем, поезій; його знайдете і на картинах, і на вазах, і на самурайських мечах, і в різьбі на троні мікадо, і на грошах, і на поштових значках, і на іграшках дітей, і на студентських шапках, і на барвистих шовкових кімоно гейш, і на чорних офіційних кімоно високих урядовців. І чому чуканці, такий чулий, поетичний народ, українці, які співають і плачуть, які мають ще більше вишневого квіту і ще кращого, не ставляться до нього з таким п'єтизмом? Чи не різниця в поглядах на вишню пояснює і різницю національного характеру цих двох народів? Українці від знають, що цвітучі вишні гарні, дивиться на них приємно, зісти вареників із вишнями дуже смачно, і це все! А японці рахують, що бачити цвітучі вишні — це найвища естетична насолода на землі, що це облагороджує дух людини, що заради цієї насолоди варто зреєктися всього, забути все (учням за школу, діячам за політику, господарям за хазяйство), принести всяку жертву, перенести невигоди довготривалої подорожі, а таки піти, чи поїхати і побачити це диво. І в японців все є на увазі, що завершеннем ніжної квіточки мусить бути міцна (не кожні зуби й розкусять) кісточка — себто ніжність, чистота, краса дають силу, міць і все памятають, що найбільш дорогоцінні речі (як тут зародки майбутнього нового дерева і прекрасного цвіту) повинні бути все надійно й добре збережені.

І це десь та міць вишневої кісточки давала силу ніжним, усміхненим японкам (в кімоно з вишневим цвітом) виховати сміливих і твердих патріотів та не вагаючись з гордощами післати їх на війну, а потім сприятати пекучі материнські слези, падаючи на коліна в храмі Я-сукуні перед урною з попелом упавшого сина, що вмирав у далекому краю з квіткою цвітучої вишні, емблемою самої Японії.

Марина Мельник

СУМНИЙ ПРОДАВЕЦЬ РИБИ

О, лихо, коли всі натовпом ідуть дивитися на вишні,
Я змушений остатись вдома, щоб продавати рибу!

ЦВІТ ВИШНІ НА ЗАХОДІ СОНЦЯ

Цвіт вишні на заході сонця! Яка краса!
Навіть старенька з сніжнобілим волоссям сперлась на палицю,
Щоб ще раз перед смертю оглянути пречудову красу.

ПОЖАЛІЙТЕ ЦВІТ!

Хлопчики-наймити, слуги багатого пана,
Як маєте серце, то прошу вас,
Не змітайте цих опадаючих пелюсточок!

НАЙКРАЩЕ ПРОВЕДЕНИ ГОДИНИ

Багато місяців і днів я стратив, роблячи непотрібні речі,
А як же замало гарних годин я провів оглядаючи квітки весною!

ВЕСНЯНИЙ ДЕНЬ

В цей весняний день з любим сонечком
Чому мусять квітки облітати? Чи і їх
Серце неспокійне, як і мое?

НОВІ ВИДАННЯ

ГАЛИНА ЖУРБА: ДАЛЕКИЙ СВІТ.
Розповідь автобіографічна. Із вступним словом і світлиною авторки. Буенос Айрес 1955. Ст. 372. Ціна 3 дол.

У цій обширній книжці розгортається хроніка одного роду, а радше двох родів, що обедналися у батьках авторки — Домбровських і Копистенських. По короткому вступному описі починається опис сім'ї. В просторому домі, серед лісу пробігає життя дітей, звірят і людей. З одного боку теплий домашній затишок, в якому барвно сяють перші дитячі враження забав, ялинки, їзди верхи. А з другого довкільні людські трагедії, що вривають-

ся в дитяче мислення ще не зовсім зрозумілим відгомоном.

А по середині між тим стоять тварини, що дітям далеко більш зрозумілі. Свійські — собаки й коні, лісні — лиси й ворони. У них зовсім людські прикмети, тільки простіше і ширіше виявлені.

Крізь усю книжку проходить бистре спостерігання місцевого населення. Обряди і звичаї, казки і повір'я чарують душу дитини силою й безпосередністю. Западають глибоким враженням, що пізніше принесе буйний плід.

Книжку доповнюють чудові описи подільської природи. Могутні ліси, безменні лани, роскішні стави. Це тло для широкої картини, що стала для нас тепер „далеким світом“. Л. Б.

Три пасочки

Люблю час від часу переглядати давні числа „Нашого Життя“. Сягнувши за торічним квітневим числом, я натрапила на статтю Н. Костецької про свічене. „... ці дари Божі по Великодній утрені святять під церквою. Уставляють рядочком кошики, укладають писанки. Посвятивши, спішать додому, щоб »розговітись«.“.

Жаль і туга пройняли мене за цим нашим святочним обрядом. Чому він зникає? А здається ніодна нація не має таких гарних, до найдрібніших тонкостей виведених Великодніх звичаїв, як наша. Мабуть, і тому червоний окупант так основно викорінює всі признаки їх.

З невеселими думками сховала я річник „Н. Ж.“

Та як дуже зрадила я, коли кілька днів пізніше, у Квітну Неділю, почула я на проповіді та прочитала в церковному бюллетені, що цього року будуть святити паски не лише у суботу, як бувало до тепер, але також на Великден, по Воскресній Утрині. Отже не перевівся наш звичай, він живе! Буду святити паску в неділю рано, по давньому!

Не памятаю коли, хіба ще за молодих літ я чекала так нетерпляче Великодня, як цього року. Завчасу спекла пасочку. По середині паски хрест із рожею. Кінці рамен хреста надрізані і скручені, наче листочки. Дванадцять пташків означало дванадцять апостолів, з того чотири між раменами хреста — це чотири Євангелісти. Все з тіста, тільки дещо твердшого. Паску я обвела віночком.

Вже в суботу увечорі виступила я кошик вишиваною доріжкою, по середині кошичка поклала пасочку, довкола неї ковбасу, обібрани яечка, дві писанки. Не забула теж додати сиру, масла, соли й хрону та ще й свічечку. Все прибрала барвінком, а зверху накрила най-

кращою, яку мала вишиваною скатертиною.

Моя господиня, що ще так недавно святила паску за прадідним звичаєм, не готуєтьсяйти з мною. Вона понесла святити у суботу, так як усі люди, щоб не „бадруватись“ кошиком у неділю. Поволи прищеплюється чужий звичай. Знайомі родини сходяться під церквою на ту саму годину і гутіркою скороочують час, чекаючи на свячення. Я теж належала до них і кожного року вже воно мене менше боліло. Але все ще сприймала це як конечність і кожного разу немов скрадалась із свяченням до церковного підвала. Бо ж то Великодня Субота, Христос ще в гроті, вірні навколошках цілують плащеницю та віddaють честь його святым ранам. У серці ще не має місяця на воскресну пісню!

Я була свідома того, що цього року в неділю буде нас небагато: може десять, а може двадцять... Але на другий рік напевне буде більше, а далі все більше й більше, бо усі зрозуміють яка неоцінена велика сила в наших обрядах та звичаях. Треба тільки поставити перший крок, переломити питому нам несміливість та віковою неволею навіяне почуття меншеварності.

Було ще темно, коли я зі своїм кошиком, повна тихої радості й набожності поспішала до церкви. Питання, скільки нас із кошичками прийде, підганяло мене до швидкого ходу. І що ж скажете? Як важко стиснулось мені серце, коли я побачила, що з кошичками прийшло нас тільки три. Ми зложили їх у церковному підвальні перед престоликом у стіл Марії, а самі вийшли з процесійним обходом довкруги церкви, увесь час тримаючись разом. Пошана до нашого обряду обіднала нас.

До обходу долучувались все нові й нові люди. Назбиралось багато народу. По процесії не вмістились усі в церкві, решта

подалась до підвала і ми з ними. Заложені голосники давали змогу брати участь у відправі. Перед нами, обтулені вишиванками, немов найкращі китиці, пишались наші кошички. З висот престолика спинявся на них ласкавий погляд Матері Божої.

Під кінець Служби Божої попрохав нас церковний урядник до захристії, мабуть тому, що нас було тільки три. Увійшовши туди, я вперше зауважила, що настав уже день. Сонце заглянуло в наші кошички, заграло красками вишивок і писанок, а мені стало соняшно на душі від молитви, співу, проповіді та від того почування, що перший крок уже зроблений.

З мілим усміхом підійшов до нас отець парох із молитовником і кропилом у руці, а з церкви надбігли в білих серпанках на голівках донечки моїх співтоваришок, Уля Й Рома. Почалось свячення. Веселі й щасливі переживаннями Воскресної Утрині, дівчатка широко отвореними очима вдивлялися у свої пасочки і ловили слова молитви, що вроночисто плила з уст молодого отця. Наша пісня „Христос Воскрес“ злучилась дзвінким акордом із від правою в церкві.

Щаслива, зворушенна, з піднесеною головою я верталась до дому. Але не про мене й мої враження йдеться, а про тих Ромок, Улянок та тисячі інших молодих істот, будучих матерей; про них треба думати, ім пригадувати та їх привчати до наших обрядів і звичаїв. Вщепити в їх молоду душу те, що ми винесли з рідного краю — рідну традицію. Дати їм чарівне „Євшан-зілля“, якого вони так дуже потребують. То ж не забуваймо за них і коли не ради нас самих, то ради їх зберігаймо наші обряди і звичаї!

Марія Слюсарчук

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англ. мовою?

У далекому світі

Багато людей у Філадельфії знає оцю високу, відосібнену кімнатку. Серед рідних світлин та книжок живе тут Галина Журба.

Увечорі її можна застать вдома. Тоді стукотить машинка, шелестять папери. Але з приходом гостя це відсувається на бік. На круглому столі зявляється чай і розквітає жвава розмова.

Галина чудова співбесідниця. Вона розуміє кожного і вміє до кожної людини підійти. Дарма, що походить з іншого, „далекого світу“.

Про цей „далекий світ“ її дитинства точиться наша розмова. Скільки працій заходів коштувала їй ця книжка! Тепер уже підготовляється друга частина „Дім на узлісся“. Це картина молодості, історія тієї внутрішньої революції, що зробила її зрілою людиною й українкою.

До неї тепер письменниця збирає матеріали. Перечитує, виписує. Треба переглянути історію першої російської революції, що буревіем урвалась у її молодість.

— Ну, й час від часу кортить мене забрати слово до актуальних справ...

Пригадую собі недавнію відповідь Галини Журби на вітівки „Нового Русского Слова“. Та їй передню її полеміку з проф. Шанковським, ще й давніші статті на політичні теми.

Яка неспівмірність! Мріяливо барвний світ її дитинства, описаний у найновішій книжці й багата гамма її літературних спроб. А до цього всього гостре перо публіциста з широким знанням різних політичних проблем.

Галина Журба усміхається на цю мою заявку.

— Бачите, я завжди переймалась всякою несправедливістю. Всяке насилля викликувало в мені страшний бунт. І тому всяке порушення правди мене хвилює й потрясає. Я просто муши зайняти становище до того! Дарма, що воно відтягає

мене від найважнішої моєї праці, від писання книжки...

Оце почування бунту спонукало її малою дитиною прислушатись до кривди, що її зазнавали селяни. І йдучи тим шляхом вона пізнавала щораз більше. Обізвався голос давніх предків, що колись, за Коліївщини, „ножі святили“. Від кривди Явтуха чи Настики, аж до зриву її поразки цілого народу...

Тому Галина Журба — це не письменниця, що живе тільки літературними інтересами. Її вухо гостро сприймає політичні суперечності, а сумління вказує по чайному боці стати. А палка її вдача, що поривала її все життя, її тепер не знає стриму. Галина вміє воювати!

Хто міг би в цій дрібній постаті припустити стільки вогню? За чайним столом це привітна господиня, що вглашає нас дбайливо. Бо враз із тим — ще одна суперечність — вона майстер у кулінарній штучі. Хто не знає її закусок чи наливок?

— Вдома я не пробувала куховарити, — відповідає на мій запит. — Там я хіба видосконалила свій смак, бо в нас кухня була дуже дбайлива. Але хист до цього, мабуть, був у мене. Бо вже дорослою я скоро й оче навчилась варити.

Наша розмова переходить на кулінарні теми. Галина Журба — тонкий знавець мясної кухні та закусок. На наше прохання зладила навіть огляд кухонної термінології, що засмічена в нас чужими словами. Пригадала, що „налисник“ чисто українське слово, а „бліни“ — на зразок наших „млинців“ — москвичі в нас укради.

Оцей огляд чисто українських страв та їх назви подаємо на іншому місці. А тепер Галина Журба диктує мені кілька приписів, що з них один пригодиться на Великодній стіл. Віднього віє стародавнім затишком і хоч завдає нам трохи більше роботи, все одне варто його спробувати.

Так, як усе з „далекого світу“

Із фестивалю Інтернаціонального Інституту в Філадельфії. Український стенд із виробами народного мистецтва влаштували кооп. „Базар“. Молода дівчина (п. Оксана Миколаївська) у стилевому народному вбранні давала пояснення.

From the festival of International Institute at Philadelphia. The Ukrainian stand with items of Ukrainian folk-art attended by a young girl in native costume.

її дитинства. В оцій книжці знаходимо розвязку її особовоїсті та її майбутнього бурхливого шляху.

Л. Бура

МІЖНАРОДНИЙ ВЕЧІР У НЮ ЙОРКУ

„Мері Свіфт Форум“ влаштувало у січні вечір під гаслом „Пошана до Америки“. Одною з точок вечора був також показ народного вбрання. Полтавський стрій вивела п. Любі Баран, а в гуцульських одягах виступили пп. Орися Шепарович і Ліда Білик.

У нове звання:

Біолог

Біологію називаємо „модною“ наукою. І справді, ні одна галузь науки не розвинулась так широко за останнє півстоліття, як ця ділянка природознавства. Біологія та її спеціальності вимагають багато фахових сил.

Про одну з таких відмін біології розказує молода аблольвентка її п. Валя Гурська. Вона студіювала медицину в Інсбруку і приїхавши до Америки — побачила перед собою великі труднощі в продовжуванні студій. Дістати стипендію на медичні студії дуже важко. А з її підготововою відкрилась можливість стипендії в природничих науках.

— І я почала вчитись в Bucknell College у Луїсбургу. Мені зачислили один рік студій так, що зосталось ще три роки. Не було воно легко, бо знання англійської мови було в мене на початку дуже слабке та й треба було підробляти на життя. Але бажання вчитись було в мене дуже велике...

Закінчення каледжа дало їй звання біолога зі спеціальністю бактеріолога. Відкрилась можливість праці у цій галузі. Каледж поручив її Пенсильянському університетові для дослідів клінічної патології. І так почалася її фахова праця.

— Шо я найбільш люблю в цій? — відповідає пані Валя на запит. — Досліди! Оте спостережання, шукання, наглядання... Це хвилює й захоплює. Нераз не можеш відорватись від мікроскопу...

Праця бактеріолога все звязана з мікроскопом. Але пані Валя розказує, що до певної міри вже змінила свою спеціальність. Взагалі зайшли зміни в її житті. Два роки тому вона вийшла заміж і виїхала до Pennsylvania State University, де її чоловік, мовознавець Яків Гурський, мав працю у своїй спеціальності. Там вона теж дісталася працю у своїй галузі і

вперше зіткнулась із ділянкою вірології.

Прохаю ще ближче вияснити. — Просто кажучи, можна це так окреслити: При досліджуванні і поборюванні бактерій орудуємо мікроскопом. Хоча це малесенькі організми, що їх голим оком не побачиш, то в мікроскопі їх розглянути можна. А вірус — це організм, якого мікроскопом не розглянеш. Його вирощує спеціальне підложка і тільки по реакції того ґрунту, можна віруса відгадати.

І пані Валя працює тепер у дослідній роботі над вірусами. Затруднена у великому підприємстві, що виробляє ліки. Там працюють над вакциною проти поліо, удосконалюючи її. Знов вирощування віруса, знов досліди й спостережання, що хвилюють і захоплюють. Хоч це праця трудна і небезпечна. Бо весь час треба стерегтись можливості зараження...

Чи багато там жінок? На весь дослідний персонал із 30-ти людей вона одна жінка. А на студіях біології теж було тільки дві жінки на 18 студентів її річника.

Чомусь не притягає ця галузь молодих дівчат...

За те пригадується, що в Україні (писала Олена Трофимовська в ч. 4, 1955), на факультеті біології число жінок переважає число мужчин.

Проте в лабораторіях Америки працює багато молодих дівчат. По закінченні середньої школи вони кінчають 2-літній технічний вишкіл і стають лабораторійними техніками, чи помічними силами. Це добре платна праця і техніків дуже пошукають. У дослідних станціях, де працювала пані Валя було їх доволі багато. Тут число жінок переважає. Їх працевздатність і точність себе дуже оправдують у роботі.

Ось які вигляди у біології! Є можливість звичайної лябораторійної праці, є широке поле для дослідів та наукової праці. Велика галузь знання, що охоплює цілі ділянки нашого життя. І в ньому українська жінка займає на рідних землях поважне місце, але їй змагає до того і у вільному світі.

Л. Б.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Пані Марія Процак поставила в лютневому числі „Н.Ж.“ запит, як зацікавити учителів, щоб вони допомогли вдергати українську мову у нашої дітвори. А мене спонукало це додати ще один запит: як вплинути на матерей, щоб вони цього в себе вдома перестерігали? Це ж від матері дитина вчиться рідної мови, це ж вдома вона повинна нею розмовляти! А то приходиться часто бачити, що жінка говорить до мене по-українськи, а в тій самій хвилині звертається до своєї дитини по-англійськи. Чому воно так? Діти набирають переконання, що ця мова якесь другорядна і що нею можуть говорити лише дідуся й бабусі і ті, що недовго ще в Америці.

Отже тому до матерей треба в першу чергу ставити домагання! Вчителі тут нічого не можуть зробити. Правда, в наших школах українознавства діти

вчаться писати й читати та збільшують свій засіб слів. Але ініціатива творення курсів не може входити від учителів. Вони здебільшого важко фізично працюють і ліш частину свого часу можуть тому посвятити. Треба, щоб родичі взялись за те, не пожаліли труду і грошей на таке діло. Тут вискажу думку не лиш свою, але й багатьох учителів. Коли учителі побачуть зацікавлення й охоту з боку батьків, то мимо всього буде в них охота до праці, хочби понад їх сили. Тоді спільно вдастся напевно це діло.

Отже на мою думку перший обовязок тут мають матері дітей, без огляду на те, де вони родилися й коли ступили на американську землю. Бо ж тут ніхто не вимагає ані не похвалює забувати свою мову, а ми не вміємо з цього користати!

Ірина Левицька, Елизабет

Вирівнуйте передплату!

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1956

Світлій пам'яті Марії та Катерини Грушевських

Газети принесли сумну вістку про смерть двох видатних жінок України: Марії Сильвестрівни Грушевської, вдової М. С. Грушевського та Катерини Михайлівни Грушевської —, їхньої доночки, що померла ще десь у 1953 році. Про це розповідали В. Дорошенко в „Свободі“ та М. Калитовська в „Сучасній Україні“ на підставі приватних листів з України. Жодних доказів вказівок, навіть немає дат смерті матері й доночки. Так овіяна смерть двох видатних українок таємницею, яку збільшує нібито одночасовість загибелі їх. Невідомо, де саме померли вони?

Марія Грушевська, народилася біля 1870 року в родині о. Сильвестра Вояківського, пароха у Богданівці, біля Підволочиська. Це був старий священичий рід, в якому плекалися українські культурні традиції, захоплювались мистецтвом, літературою. Всі діти о. Сильвестра дістали добру освіту. Марія Вояківська закінчила учительський семінар у Тернополі, а потім працювала в Інституті СС. Василіянок у Львові: там вона зустрілася з М. С. Грушевським, коли він у 1894 р. приїхав до Львова на катедру історії України. Наприкінці 90-тих років вони одружилися. З того часу Марія Сильвестрівна стала вірним другом свого чоловіка й поділяла всі його пляни. Вона виступала і з самостійними працями з галузі історії мистецтва в Записках НТШ. Добре володіла французькою мовою й вміщала в Науково-Літературному Віснику переклади з французької мови, брала участь в „Артистичному Віснику“, що його видавав Труш. Але все, що робила Марія Сильвестрівна відступає на друге місце в порівнянні з тією великою ро-лею, яку відограла, як дружина, по-мічниця, друг великого історика України. Марія Грушевська — дружина, завжди переростала Марію Грушевську — наукову робітницю і письменницю. Вона поділяла з мужем дні його слави; за висловом Володимира Дорошенка, була вона „першою дамою Львова“; вона поділяла з ним сумні дні „почесного“ заслання в Москві, і всю гіркоту розбитих ілюзій.

Інше місце в історії української науки належить Катерині Михайлівні, „Колюні“, як любовно називали її в родині, Катрусі — як не менш любовно називали її в Академії Наук.

Катерина Михайлівна народилася 1900 р. і була єдиною дитиною в своїх батьків. Вся любов, вся батьківська увага й опіка належали неподільно тільки їй. Всім життям своїм вона однаково належала західній і східній Україні. Збруч не існував для неї. Раннє дитинство провела в Галичині, у Львові, у Криворівні. Їй було коло 10 років, коли батьки переїхали до Києва. В 1917 році вступила до Київського університету, але недовго пробула в ньому. Потім деякий час студі-

установ: працювала в ряді комісій, як Культурно-Історичній, Історичної Пісенності, Відділі примітивної культури і народної творчості, Кабінеті примітивної культури. Вона працювала не лише, як рядовий науковий робітник, але як керівник. В цій праці Катерина Михайлівна виявила надзвичайну працездатність, широку освіту й великий талант. Без перебільшення вона була душою і основою праці цих установ. Крім великого числа власних розвідок, Катерина Михайлівна редактувала збірники „Первісне громадянство“ і підготовляла до друку велике, розраховане на 6 томів видання „Українські Думи“. Року 1928 надруковано I. том; в ньому надруковано велику студію про збирання дум, та 13 дум із коментарями. Це видання викликало багато рецензій. Академік В. М. Перетц в рецензії писав, що ця праця Катерини Грушевської була визначнішою подією за останнє десятиріччя, в галузі фольклору. У 1930 надруковано II. том, але в звязку з комуністичним наступом на Академію Наук, коли масово нищились рукописи, видання Академії, знищено і цей том. Решта загинула під час арешту Катерини Михайлівни. Треба згадати серед інших праць її розвідку про становище жінки у примітивних народів.

Марія Грушевська в молодих літах.
Maria Hrushevskaya, wife of the renowned Ukrainian historian, died recently at Kiev.

ювала еоціологію в Женеві. Вже тоді вона твердо визначила своє наукове зацікавлення етнографією і етнологією. Їй було 22 роки, коли Віденський Український Соціологічний Інститут надрукував її перші праці: „Примітивні оповідання, казки і байки Африки і Америки“ та „З примітивної культури“.

Року 1924 М. С. Грушевський з родиною повернувся до Києва, як дійсний член Української Академії Наук. Тут для Катерини Михайлівни відкрилось широке поле наукової діяльності: вона стала науковою співробітницею заснованих М. С. Грушевським

установ: працювала на початку 30-тих років Академія Наук, поклала край праці Катерини Михайлівні. Року 1930 скасовано всі історичні установи, якими керував М. Грушевський, а на початку 1931 р. його виселено до Москви. З ним виїхали дружина і доночка. Там Катерина Михайлівна присвятила себе догляду хворих батьків, вела господарство, допомагала батькові, вишукувала для нього потрібні матеріали в бібліотеках.

Я бачила Марію Сильвестрівну й Катерину Михайлівну під час похорону М. С. Грушевського. В конференц-

залі Академії Наук, серед лісу тропічних рослин, стояла домовина, оточена хризантемами. З гори, з хорів трагічно лунав жалібний марш Шопена, в виконанні обеднаних оркестр Києва. В залі слабо світили лямпи, і в сутінках, під звуки марша повільно, як тіні, йшли чергою люди, оточували попід стіною залю, і востаннє дивилися на домовину. Минали години, а черга не зменшувалась, і все лунала музика, і все повільно проходили люди. Недалеко від труни окремо, самітні, сиділи Марія Сильвестрівна, Катруся, брат М. С. Грушевського і його жінка. Марія Сильвестрівна плакала; обличчя Катерини Михайлівни було наче висічене з мармуру, ні краплині крові, ні руху не було на закаменілому обличчі. Тільки великі сірі очі дивилися на домовину, на чергу... На другий день йшли вони за катафальком, самітні, і чули на цвінтари офіційні промови не про великого історика України, а про політичного діяча, який ніби то в останні часи життя „покаявся“.

Матеріальне становище родини по-кінного було незле: їй залишено вододіння будинком, в якому вона жила (флігель у садибі Грушевського: головний будинок знищили большевики в 1918 р. під час обстрілу Києва); Марія Сильвестрівна одержала пенсію 500 карб. Таку пенсію одержували здебільшого вдови академіків.

В 1937 році в житті Академії Наук почався новий період: до наукової праці почали притягати „старих фахівців“ і Інститут історії української літератури звернувся до Катерини Михайлівни з проханням підготовити до друку не видані томи Історії Української Літератури М. Грушевського. Вона охоче прийняла пропозицію і з захопленням віддалася праці. Рукопис, підготовлений до друку, знищено в видавництві Академії Наук, разом із іншими рукописами на початку 30-тих років. Залишились невиправлені копії: Катерина Михайлівна підготовила їх до друку. В Інституті ставились до неї з пошаною; її тактовність, віданість науці, імпонувала.

1 раптом — як грім з ясного неба — в серпні 1937 року заарештовано Катерину Михайлівну і дядька її, Олександра Сергійовича Грушевського. Після невимовних тортур її заслано до Нагайського концтабору, на далекій півночі Сибіру, що відрізаний протягом 10 місяців від будькою комунікації зі світом. Там прожила Катерина Михайлівна до 1940 р. Йшли чутки, що в 1940 році її хвору, з активною

Гелен Келлер

Як часто нарікаємо на будьякі невдачі, тратимо охоту до життя і не раз пригнічуємо других своїм песнімізмом!

Не так скоро почуєте слово зневіри з уст Гелен Келлер, якій доля залишила тільки три змисли — нюх, смак і дотик. Внаслідок страшної недуги (менінгітіс) вона осліпла, оглухла, оніміла, маючи 19 місяців. Оце кілька рідків про неї.

До 6-того року життя вона росла як дике звірятко. Хоч мати старалась вияснити її деякі явища та на те треба було спеціального вишколу, материна любов не вистачала. Гелен віддали до школи глухо-німо-сліпих у Бостоні, де за 11 лекцій вона вивчила понад 600 слів (спеціальною методою), а деякі слова навчилась навіть вимовляти. Засікаєні її здібностями вчителі поручили їй Анну Суліван, що стала її невідступною товаришкою і вчителькою на пів століття. Завдяки їй Гелен пізнала світ дуже скоро.

Наприклад, вчителька хотіла запізнати дівчинку з водою. Повела її до водотягу і полила їй воду на руки. Тоді дотиком передала їй назву „вода“. І так поволі засвоїла собі дівчинка різні поняття. Дотикаючи всього, вона пізнавала квіти, овочі, тварини, навчилась відрізняти тульпан від бузку, сливку від грушки. За місяць уже писала листи до своїх. Коли їй було вісім літ, вона поїхала до інституту Перкін. Тут цілий світ відкрився перед нею.

Зачала систематично вчитись. Вивчала аритметику, географію, зоологію, історію. Духовий її ріст поступав

туберкульозою перевезено до Москви, що незабаром її звільнено, але війна поклава край цим чуткам.

Під час німецької окупації Марія Сильвестрівна жила по старому у Києві. Вона була цілком хвора: стара серцева хвороба не давала їй можливості ходити. Вона залишилась у Києві, в надії, що нарешті побачить свою Колюнью.

Сумна вістка про смерть обох не дає матеріялу, що сказати, чи зустрілися нарешті вони?

Підводячи підсумки треба сказати, що в особі Катерини Грушевській українська наука втратила одного з найвидатніших дослідників, а жіночий рух — найталановитішу вчену.

Д-р Н. Полонська-Василенко

надзвичайно скоро. У 1900 р. вона перша з трьома змислами закінчила середню школу, а в 1904 р. — маючи 24 роки, закінчила каледж.

Ціле своє життя вона багато подорожувала. З зацікавленням пізнавала людей, гори, ріки, міста, що про них її розказувала невідступна Анна Суліван. Сьогодні Гелен Келлер уже переступила сімдесятку і живе у своїй віллі у стейті Каннетикат. Виглядає молодо, очі сині, ясні і ніби живі. Вона багато читає й пише та перекладає на різні мови.

Її світосприймання надзвичайно тонке й оригінальне. Вона пише: „Люди часто дивуються, що я знаходжу життя прекрасним, хоч у мене тільки три змисли. Коли сосни й смереки слизнуть живицею і вона скапує на мої руки — знаю, що літо вже близько. Чую, як дрижать азалії під моїми долонями — це будить у мене зворушення і переходить у велике, повне почування. Для вас існують музичні симфонії, а мене проникають симфонії запахів, подихів, леготів...

Завдяки моїй учительці у мене ніколи не вгасає бажання знати й спостерігати, хоч би тільки трьома змислами. Це спонукує мене звернутись до батьків і вчителів, щоб від найранніших часів вправляли п'ять змислів дитини. Якщо б матері вкладали стільки ніжних старань у цілість духового розвитку дитини, скільки дбають про здоров'я її, тоді успіхи були б більш ефективні. Ви, що бачите, чуете й говорите, розкажіть дитині про всю красу життя!“

P.

ДЕНЬ ПОЕЗІЇ В КІЄВІ

Під час дня позії, що його проведено недавно тому в Києві, поети в книгарнях продавали свої твори, давали автографами і пояснювали поезії. Валентина Ткаченко продала коло 200 примірників своїх поезій.

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У складі мішаного квартету „Бандура“ у Нью Йорку виступають дві талановиті молоді сили — Галина Хамула, сопран і Христя Карпевич, альт. Виступи мішаного квартету зустріла українська публіка дуже прихильно.

У Бразилії дня 16. листопада м. р. в радіо міністерства освіти виступила українська співачка Муза Астрова, що кілька років тому прибула до Бразилії.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕТЬ, 1956

ДВА ЮВІЛЕЇ

Дня 4. грудня 1955 Ньюйоркська Окружна Рада Відділів СУА — відзначила на тлі 1000-ліття християнства України — свій 15-літній ювілей і 30-ліття СУА.

Святкування започатковано Службою Божою за живих, та панаходою за померлих союзянок, в укр.-кат. церкві св. Юра. По полудні відбувся бенкет-гостина у залах Українського Народного Дому. Всч. Отець Кулинич провів молитву та поблагословив „сніди“. Бенкет проводила п. Мирослава Вишивана.

Першими промовляли п. Іванна Бенцаль, як голова Окр. Ради Відділів СУА в Нью Йорку, та п. Олена Лотоцька, як голова СУА. По вислуханні цих промов, в яких затверджено постання СУА, його перші кроки, ріст та завдання на будуче — голова Ювілейного Комітету п. Марія Стефанів — вручила обом паням головам подарунки від Союзянок, як вияв признання й вдячності за їхню довголітню працю для Союзу. На дальшу програму вечора склалися промови-привіти, перевільні вокальними точками, а саме: сольоспів п. Марії Боднар при акомпаніменті п. Ольги Дмитрів; декламація п. Наталії Мітрінгі та скрипкове

Із 15-літнього ювілею Окружної Ради СУА в Нью Йорку. Сидять зліва: пп. А. Кізіма, М. Слободян, І. Лисогір, І. Бенцаль, М. Вишивана, М. Стефанів (промовляє), О. Лотоцька, о. Кулинич, К. Пелешок.

At the observance of 15th anniversary of the Regional Council of UNWLA. The chairman of the Jubilee Committee addresses the gathering.

сольо п. С. Маличівської при акомпаніменті п. Марти Чапельської.

Привіти склали: п: мгр. Іванна Рожанковська — від нової іміграції; п. О. Лисогір — від Українського Конгр. Комітету; п. І. Винник — від Обеднаного Комітету Амер.-Українських Організацій м. Нью Йорку; п. М. Пізнак — від Українського Народного Союзу та п. С. Ярема, як син однієї з перших членок СУА пок. Юлії Яремової.

По відчитанні привіту від п. Анети Кмець та делегатки Українського Золотого Хреста п. д-р . Лашенко, присутні на заклик п. К. Пелешок привітали оплесками три перші ченки СУА: п. П. Дерех, п. П. Чарнецьку й п. К. Дроздик та ініціаторку „Медичного Фонду“ в 1930 р. — др Н. Пелехович-Гайворонську. З дальшими промовами виступили: п. Марія Демидчук, п. Г. Дмитерко-Ратич від 65 Відділу СУА в Нью Бронксіку, п. інж. Гусаківський — від Т-ва Українських Інженерів; п. Захарчук — від „Провидіння“; Всч. о. Кулинич — від укр.-кат. парохії св. Юра; п. В. Стек — від Демократичного Клубу; п. Ірина Домбчевська; п. С. Волинець — від ветеранів з другої світової війни; п. Олена Гординська — від 28 Відділу СУА в Ньюарку, а п. Пречак від 24 Відділу СУА в Елізабеті; полк. Болбочан — від Козацтва; п. О. Томашівська — від Самостійного Золотого Хреста; п. Г. Яремчук — від Відділу ЗУАДК ч. 2; п. Марія Донцова — від жін. відділу УН Союзу ім. Лесі Українки; п. В. Вишиваний — від УНС „Дністер“; п. І. Хоміцький — від

Т-ва „Єдність“, а п. А. Ліктей — від Т-ва „Зоря“.

Молитвою й українським національним гімном закінчено ювілейні святкування СУА, в якому гуртується представниці давньої й нової іміграції, як теж тут народжених — звязані спільною ідеєю: праці для визволення України та праці над собою.

М. М.

Ювілей вченої

Підсоветська преса відмітила недавно тому ювілей вченої, професора, доктора медицини і патології Олександри Смирнової-Замкової. В українській науці її прізвище відоме. Свою медичну освіту вона придобала у Франції і в 1905 р. почала свою наукову працю при університеті св. Володимира у Києві. Після революції 1917 р. вона була одною з основників Наукового Медичного Товариства у Києві і першим проректором катедри патологічної анатомії. Все своє життя вона провела у тишіні лікарських досвідних кабінетів.

Цікаво, що в статтях з приводу її ювілею (75-ліття з дня народження і 50-ліття наукової праці) промовчано зовсім її вчителів і дорадників — академіка Мельнікова - Розвіденкова і проф. П. Кучеренка. Це сталося напевне тому, що вони були українці і в інтересі Москви не лежить виказувати силу і тягливість української науки.

I. P.

На рвті Літ. Мист. Клубу у Філаделфії вибрано королевою вечора студентку Раїссу Мельник.

At the ball of the Ukrainian Literary Club of Philadelphia Miss Raissa Melnik (above) was elected the queen of the ball.

З товариського життя СУА

БРОНКС, Н. Й.

Дня 12. лютого п. Ева Хомів, секретарка 8 Відділу СУА святкувала свої уродини. Того дня запросила гостей до церковноїгалі на перекуску. Попросивши гостей засісти до столів, покликала на провід гостини п. Марію Малевич із Піттсбургу. Пані Малевич покликувала до слова гостей, що складали побажання і подарунки. Союзянки 8 Відділу (п. Олена Вус) уладили „серце“ з півдолярівок, а родина Форган китичку з „квадрів“.

На закінчення п. Пелагія Малиновська побажала своїй вуйні всього добра та пригадала гостям, щоб не забули зложити маленьку жертву на Дім СУА. Гости зложили 30 дол. Це розділено: 10 дол. на Дім СУА, 10 дол. на церковну програму св. Юра, а 10 дол. на телевізійну програму Мариновича. Збіркою зайнялись пп. Пелагія Малиновська і Анна Свенсон, голова 8 Відділу СУА.

Подяка

Почуваюсь до милого обовязку зложить якнайсердечнішу подяку 8 Відділові СУА у Бронксі, а особливо його секретарці п. Е. Хомів за таку гарну несподіванку, яку зробили вони мені 12. лютого ц. р., з нагоди 50-ліття моєго перебування в Америці та моєї праці на народній ниві. Нехай Господь Бог винагородить їм!

З цієї нагоди посилаю 5 дол. на пресовий фонд „Н. Ж.“ та 10 дол. на Фонд Лікування Олени Кисілевської.

Марія Малевич

ЧОМУ НЕМАЄ МІСТА НА АДРЕСІ?

На моїй адресі немає місцевості, а тільки прізвище й вулиця. Це якось помилка напевне. Прошу провірити її, бо боюся, що журнал може пропасті.

Д. Бурштинська, Шикаго

При експедиції журнал опаковуємо пачками до кожної місцевості й місцевість, у Вашому випадку Шикаго, зазначена на пачці. Поштовий уряд у Шикаго розпаковує її й розділює на дільниці. Чи Ви завважили, що при адресі є подана поштова зона Вашого мешкання? Отже ця форма адреси не є помилкою, а приписом поштового уряду. — Ред.

Платон Стасюк на „Наше Життя“

Фірма Платона Стасюка у Нью Йорку відзначила 25-ліття своєї торгової діяльності. З цієї нагоди п. Платон Стасюк передав численним українським установам та організаціям грошові пожертви.

Такий дарунок дістав від п. Стасюка також журнал „Наше Життя“. На прийнятті, влаштованому п-вом Стасюка-ми в неділю, дня 19. лютого у приміщеннях Нар. Дому у Нью Йорку, ювілят передав чек на 25 дол. голові Окр. Ради СУА.

На святочному прийнятті було около 60 гостей і вечір пройшов у дуже мілій атмосфері. Добірний буфет складався зі смачних виробів, що їх фірма Платона Стасюка продає у своїй крамниці вже 25 років.

Дружина п. Стасюка є довголітньою членкою 4 Відділу СУА.

Дякуючи за дарунок на наш журнал, бажаємо дальших успіхів у діяльності.

Іванна П. Бенцаль

Подяка

Глибоко зворушена виявом уважливості Союзу Українок Америки, що його виразником є ласкава допомога з фонду „Мати й Дитина“ у висоті 30 дол. на лікування моєї доні — прошу прийняти вислів моєї сердечної подяки.

Марія Чайковська
Філадельфія

НА ДІМ СУА

Збіркові лісті

ВІДДІЛ 22 СУА, Шикаго: Зложили пані: Войнаровська — 3.00; По 1.00: О. Мартинюк, С. Паньків, Древніцька, Боднарчук, Н. Дзидзан, Т. Вигінна, Р. Сидорик, М. Кецила, Д. Рак, М. Куріца, А. Коваль, І. Подола, К. Велкі, М. Вондзира, С. Міллер, П. Кук, Л. Поготовко, А. Самбірська, Аліза А. О. Михальцевич, П. Кочан, Литвинишн, М. Ключник, О. Малинікова; Дрібними 4.00. — Разом 31.00 дол.

ВІДДІЛ 34 СУА, Когоус, Н. Й.: Зложили пані по 1.00: Марія Ракоча, Ст. Кушнір, Ул. Омецінська, Яр. Ракоча, О. Павлів, З. Білас, О. Бачинська, М. Галькевич, Надія Касянчук, О. Коник, Кс. Кухар, А. Гогота, С. Залепана, М. Семенович, О. Крушельницька, А. Гавдяк, Д. Кондзерська, Віра Гарбач. Разом 18.00 дол. Софія Стрижак госп. рефер.

У нове звання

У звязку з моєю статтею, на тему нового звання медичної технології, я дістаю листи з проханням подати інформації щодо студій медичної технології та інших подробиць цього досі переважно жіночого звання. Не розпоряджаю такими докладними даними, як компетентні установи й тому подаю тут адреси двох установ, що радо і зовсім безплатно висилають усім заинтересованим точні і подрібні інформації, програми і т. д.

(1) Council on Medical Education and Hospitals of the American Medical Association, 535 North Dearborn St., Chicago 10, Ill.

(2) Registry of Medical Technologists of the American Society of Clinical Pathologists, Muncie, Ind.

Вистачить написати до обох тих установ кілька слів на звичайній листівці з проханням подати інформації у справі звання медичної технології (medical technology career).

Олена Тишовницька
Лос Анджелес

Подяка

З великою приемністю одержали ми Твори Лесі Українки англ. мовою, як дар для нашого музею. Ваш дар є цінним набутком і причиняється до розбудови музею. Прохаемо і в майбутньому не забувати нас.

Український Архів-Музей
у Шикаго

ІЗ ОБРАЗОТВОРЧИХ ВИСТАВ

Товариство Молодих Мистців у Нью Йорку влаштувало у лютому виставку праць своїх членів. Між іншими виставили — А. Оленська, Олександра Бакович, Христина Оленська і Зоря Подубинська. Із виставкою був повязаний вечір молодих мистців. У програмі його виступила молода поетка Раїssa Bakum.

ФІЛЬМ „ГУЦУЛКА КСЕНЯ“

Недавно награна оперета „Гуцулка Ксеня“ показала молоді фільмові таланти. Між ними визначилася Соня Климень-Сахно, Галина Солтикович, Анна Мазуренко.

КАПІТАН АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЮТОІ

Американська лікарка д-р Джоконда Саранієро працює з 1943 р. в американській флоті. Недавно тому призначено їй рангу капітана.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1956

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Восьмий рік видання

Число четверте

Нові засоби

Дня 27. лютого Національна Рада Жінок Америки привітала в себе голову Міжнародної Жіночої Ради д-р Жанну Едер. Вона приїхала з Швейцарії, щоб відвідати в Америці свою заміжню дочку. Управа Нац. Ради використала її побут, щоб привітати її в себе та послухати її слів. Від Союзу Українок Америки прибула голова п. Олена Лотоцька та містоголова п. Стефанія Пушкар.

У невеличкій залі Нац. Ради у Нью Йорку зійшлосяколо 50 жінок. Це голови або відпоручниці жіночих організацій, що творять Нац. Раду Жінок Америки. Голова Нац. Ради п. Лейден представляє всім високу жінку з легко посивілим волоссям — голову централі. А потім викликує з черги кожну, щоб представити її голові.

Одна за одною встають присутні і разом із назвою організації, яку репрезентують, говорять кілька слів про зміст її праці. Як багато можна вмістити в одному-двох реченнях!

Слідує перерва на чай. Творяться групки. Участниці турблять живаво, деякі знайомляться між собою. Голова Нац. Ради старається, щоб кожна делегація поговорила кілька хвилин із др. Едер, у тому числі й наша. Розмова торкається майбутнього конгресу в Монреалі та нашої участі в ньому.

Коротка перерва на чай добиває юніця і починається виступ др. Едер. Її вступні слова створюють відразу зацікавлений настрій. Говорить плавно й рівно, вишуканою англійською мовою з дещо чужим акцентом. Її промова триває пів години й

під час того в залі панувала повна тиша.

Наперед почала від характеристики членів-організацій М. Ж. Р. Іх є кілька десяття, далеко нерівної вартості й сили. Є міжними групи, що осягнули дуже багато. Як приклад подала Нац. Раду Жінок Бельгії, що зуміла обєднати жінок різних віроїсповідань та політичних переважань. І хоч цю крайні стрясають внутрішні непорозуміння, проте в Нац. Раді Жінок Бельгії жінки стоять обєднано і лагодять неодин зудар.

Внутрішні проблеми кожної жіночої Нац. Ради можуть легко перекинутись на міжнародний ґрунт. Так вісно сталося недавно тому у Франції з нагоди зірвняння жіночої платні. Коли пройшов цей закон, здорожив продукцію у текстильному промислі, в якому більшість працюють жінки. Через те Франція втратила спромогу вивозити, бо інші країни, що того зірвняння платні не перевели, продукують дешевше. Французьке законодавство заходилося коло ревізії того закону. Французьке жіноцтво іхвилювалось: так довго треба було боротись за цей осяг! І проблема вже стала міжнародною. Нею зайніялась Міжнародна Жіноча Рада, що має своє представництво в Міжнародній Організації Праці. Вся увага спрямована тепер на те, щоб і в інших країнах з текстильним промислом були зірвняні жіночі платні.

Тому головним полем діяння МЖРади тепер — це Об'єднані Нації та їх агенції. Оцей контакт удалось управі широко розбудувати. Для цієї цілі ство-

рене окрему комісію, що її очолює п. Барнел. Вона репрезентує МЖРаду в різних зібраннях ОН, уважно слідкує за ходом нарад і має все напоготові матеріал ізожної діяльності. Особливо увагою користується праця ЮНЕСКО, Технічної Допомоги і Міжнародної Організації Праці (ІЛО).

Правда, в ОН існує тепер Комісія Прав Жінки, що входить у систему комісій при Суспільній і Економічній Раді ОН. Це є урядова установа, що дбає про правне й громадське становище жінки у світі. Вона проробила вже велику роботу і завершує те, чого добивались перші пionірки жіночого руху — повного зірвняння жінки в суспільстві. Але вхід в інші ділянки суспільного життя виборює таки Міжнародна Жіноча Рада. Це є куди складніше завдання, що його навіть трудно коротко пояснити.

— Наша праця проходить у „лаббі“, — каже др. Едер. Це не значить, що ми снуємося тільки по кулюарах ОН. Ні, ми засідаємо при великих столах, нераз і проводимо зібраннями. Але змисл нашої праці обмежується до дорадництва, до подавання матеріалів, до пильнування передбігу справ. Там треба висунути один пункт, тут треба скрипити аргументацію... Тут треба позискати голоси, а там знову стримати від голосування... Ось спосіб нашої праці. При цьому треба опиратись на цілому штабі фахівців, розпоряджати літературою і політичним знанням.

І МЖРада це вже має. З чисто жіночою запопадливістю згromадила відповідних людей

Рівноправність американського жіноцтва

Коли ми, жінки, йдемо в Америці до голосування, мало котра в нас застосовляється, як і чо це право виборов. Мало котра в нас думає про тих американських жінок, що великими зусиллями вибороли те, що ми йдемо побіч чоловіків і голосуємо, як нам подобається. Нам не приходить можливо на думку, що в демократичній Америці ще до 1920 р. жінка не мала тих прав і тієї свободи, що має сьогодні. Перший вистріл у напрямі змінення тих прав впав у 1776 р. Від того часу потрібно було повних 60 років до формальної декларації, а 80 років від тієї хвилини до повної перемоги жіноцтва у боротьбі за рівноправність.

Багато в нас глядить на американську жінку невластивими очима. Нам часто може віддаватись, що американка не сиріозна, що думає тільки про забави та строй. Такі жінки є все і вісюди і серед українок їх теж є велике число. Не освідомлюємо собі, що вже на переломі дев'ятнадцятого століття, коли на Україні ще не було ознак жіночого руху, в Америці вже були одиниці, що підносили ті гасла. Бо в Америці, як і вісюди жінка займала підрядне становище, навіть у родині. Чоловік мав беззастережне право до дітей, до майна жінки, а навіть до її заробітку. Зневажити жінку чоловікові фізично, було заборонено лише у стейті Массачусетс. А умовини праці жінки бу-

ли жахливі. Учителька побирала половину зарплати, що її діставав учитель-мужчина. Коротко кажучи, за словами книжки „Як жінки перемогли“ (“Victory how women won it”), виданої американським товариством жінок-суфражисток, жінка мала любити чоловіка, служити йому, удогіднювати йому життя у всіх часах. Це був обов'язок жінки і цього слід було вчити її від дитинства.

Така несправедливість у демократичній державі обурювала тих жінок, які вміли заглянути глибше у душу своїх посерестер. І до тих піонерок жіночого руху в Америці треба зачислити такі величі і світлі постаті, як Лукретія Мот, Лусі Стон, Елизабет Каді Стантон, Сузан Б. Ентоні, Аїнна Говард Шов й інші, менш відомі, хоч неменш заслужені у тій справі. Треба подивляти з одної сторони працю і витривалість тих жінок у боротьбі за жіночі права, а з другої сторони незрозумілу постіву чоловіків. Як з одної сторони жінки мали великих приятелів в американській провідній верстві, так з другої сторони мали великих противників. Вистачить лише сказати, що внесок на дев'ятнадцяту поправку до конституції вхідив до конгресу п'ятдесят разів. Кожного разу його відкидали, бо не мав відповідної кількості голосів. Та це чи не знеохочувало жінок. Поїздки до Вашингтону, зустрічі з впливовими людьми, створення наявіть матерей конгресменів довело до того, що на залізничних стаціях зустрічали тих жінок-ніоніток свистами, неприємними епітетами, а в кругах репрезентантів називали їх „гієнами в спідницях“. Однак перемога мусіла прийти через процес, питомий для демократичного устрою. Дня 5. червня 1919 р. підписано закон про рівноправність жінок в Америці в палаті депутатів, а дня 26. серпня 1920 р. секретар стейту Байнбридж Колбі підписав проклямацію 19-ої поправки до конституції, яка дає рівні:

права жінці і чоловікові в американській державі.

Коли на другий день приїхали з Вашингтону до Нью Йорку жінки-піонерки, а це: пп. Чепмен Кат, Віліямс і Ентоні, напроти них на стацію вийшов губернатор Нью-Йоркського стейту Ал Оміт, сенатор Калдер, оркестра 71 полку і маси народу, які можливо день-два тому кричали „распин“, а тепер із подивом і ентузіазмом вітали борців за суспільну справедливість.

Марія Демидчук

Історичний календар

7-го квітня Благовіщення Діви Марії. Це перше весняне свято, „коли Бог благословляє землю“ і все будиться до життя. Народ вірить, що птахи в це свято не віуть гнізд. Співають веснянки.

8-го квітня св. Архангела Гавриїла: ластівка вилітає зі свого вирю. Звуть його благовісним і тому все, що народиться в цей день, є благовісне.

28-го квітня в Лазареву суботу сють горох. Це свято дітей.

Остання неділя перед Великоднем — вербна. Святять у церкві вербу (в південних країнах замінюють її пальмовими вітами, і це близче до самої поїдії — візду Ісуса до Єрусалиму). Потім бути один одного вербою: „Будь великий, як верба, а здоровий, як вода, а багатий, як земля“. „Не я бю, верба бе, за тиждень Великден“. Свячену вербу садять в городі.

29-го квітня свято Моря.

..80 р. від проголошення царського указу про заборону українського письменства.

90 р. від народження Любови Лінницької (1866—1924) артистки, учениці Кропивницького. Ролі героїні, лірично-драматичні. Працювала в трупі Сакаганського, потім Садовського.

60 р. від народження і 20 р. від смерті Ірини Паранкевич (1896—1936), українського фізика.

Д-р Галина Лашенко
культ.-осв. реф. СФУЖО

На засіданні Мистецької Кураторії УВАН у ЗДА дня 30. січня Тетяна Іванівська говорила на тему „Музей Харкова в пореволюційний час“.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1956

Сімдесятліття Олени Залізняк

Дня 20. березня сповнилось 70 літ життя п. Олени Залізняк у Монреалі. Цей день провела вона у круїзі своєї родини та прийняла побажання від своїх співробітниць, що їх згуртували у комісію звязків СФУЖО.

Олена Охримович-Залізняк належить до того покоління, що відгукується на кліч Наталії Кобринської і стало розбудовувати український жіночий рух. На службі громаді проішло все її життя. Оцінюючи її заслуги та громадський досвід, зорганізоване жіноцтво вибрало її до проводу Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, де вона провадить вже кілька літ звязки.

З цієї нагоди Гол. Управа та редакція сторінки СФУЖО складає своїй дорожій співробітниці щирі побажання здоров'я та дальншого успіху.

Жіночі сторінки

Від січня прибула у нашій пресі нова жіноча сторінка. Обєднання Українських Жінок Англії її започаткувало в „Українській Думці“.

Перше число зложено дуже цікаво. На початку „Слово до жінок“, що закликає жіноцтво до живішої участі в громадському житті. Потім на чоловічому місці „Вісті зі СФУЖО“ — актуальні проблеми нашої Федерації. Слідують короткі вістки з діяльності Гуртків ОУЖ в Англії. Є рецензія на Свят-Миколаївську імпрезу, невеличкий спогад про Союз Українок-Емігранток у Варшаві і календарець праці на лютий. Також — для нас найцікавіше — проблема місцевого терену, а саме — мішані подружжя.

Треба повітати цей крок Обєднання Українських Жінок Англії, як осяг на їх шляху. Це вже п'ята жіноча сторінка наших членів-організацій. Першу створив Союз Українок Австралії у часописі „Вільна Думка“ (ред. мгр. Ірина Пеленська), другу Ліга Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ) у часописі „Наша Мета“ (ред. Іванна Петрів). Окрім того Організація Українок Канади ім. О. Басараб видає журнал „Жіночий Світ“ (ред. Стефанія Бубнюк), в якому веде свою сторінку Український Золотий Хрест з ЗДА.

Четверту сторінку створила Жіноча Секція Хліборобсько-Освітнього Союзу у часописі „Хлібороб“ у Куритибі, Бразилія.

Фонд лікування

Станом здоров'я нашої голови живо цікавиться вся українська громада. З нагоди її 87-их уродин наспіло безліч побажань і запитів.

На Фонд Лікування почали напливати датки не тільки від жіночих організацій, а також від поодиноких осіб. На окрему увагу заслуговує заклик п. Наталі Березовської з Лос Анджелес, яка закликає всіх колишніх мешканців Коломії, де проживала наша голова, до пожертв на Фонд Лікування.

На Фонд Лікування зложили:

Укр. Жіноче Обед. Венезуеля	30.00
М. Мельник, Сан Франціско	25.00
Відділ 50 СУА, Бетлехем, Па., зб.	14.50
М. Малевич, Піттсбург, Па.	10.00
Н. Березовська, Лос Анджелес	5.00
М. Несторенко, С. Бостон	2.00
Віра Миколенко, Дітройт	1.00

Др. Жанна Едер, голова Міжнародної Жіночої Ради із Швайцарії відвідала недавно тому Нью Йорк і провівляла на зібранні Національної Ради Жінок Америки. (Гляди статтю на ст. 13).

Dr. Jeanne Eder (above), president of the International Council of Women recently visited New York City and addressed the National Council of Women of U. S.

Д-р Жанна Едер

Міжнародну Жіночу Раду вже від кількох літ очолює д-р Жанна Едер. Швайцарка з походження, доктор філософічних наук, вона вже з ранніх своїх літ цікавилася проблемами жіночого руху. Боротьба за рівноправність набрала у Швайцарії особливої гостроти, з огляду на те, що законодавство досі не зрівняло ще жінки у правах із чоловіком.

Через Національну Раду Жінок Швайцарії д-р Жанна Едер увійшла в управу Міжнародної Ради. Конгреси в Атенах (1951) і в Гельсінкі (1954) проходили вже під її проводом. Глибоко освічена і з широким поглядом на справи, вона випрацювала напрямки М. Ради у повоєнному часі. На іншому місці подаємо короткий огляд її шукань.

ВЖЕ ВИЙШЛА

накладом Союзу Українок
Америки

інформаційна довідка

Woman of Ukraine

Подає обширну інформацію про українське жіноцтво англ. мовою. Ціна \$1 разом з пересилкою. Замовляти в Централі СУА

ПРИЗНАННЯ ДЛЯ УКРАЇНКИ

Журнал „Міннесота Реджістер Норс“ подає світлину і нотатку про Марію Кротюк, що працювала довший час як медсестра в Міннеаполісі. З нагоди її переїзду до Денверу також часопис „Міннеаполіс Стар“ подав її світлину.

ВИРІВНУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

SLAVE LABOR

Soon after the fact of the massacre of 500 women in the Soviet slave labor camp at Kingiri became known in the Free World, the Ukrainians in America began voicing their protests against the abominable bolshevik crimes.

A few decades back it seemed that barbarism, torture and butchery of innocent people had been a thing of the remote Dark Ages to be found solely in the books. However, the facts of the Soviet reality are manifesting before the peoples of the Free World that the bolsheviks have descended to such depravation that they have been herding, ever since they seized the power, millions of innocent people into concentration camps for torture, mass-killing and extorting pecuniary reward from their slave toiling.

There are approximately 15,000,000, or 8% of the entire population, in the slave labor camps of USSR. Around 1,500,000 or 10% of the slave labor population, are women. The exploitation of the people on such a large scale was unknown in history up to 1917. There are thousands of camps throughout USSR, for the most part in Siberia and Kazakhstan where the wretched political prisoners are forced to work in construction of new industrial projects and power stations, in building railroads, canals, and roads, as well as working in mines, without any pay whatsoever not only, but besides in the worst dwelling conditions imaginable, while receiving only small rations of dark bread and fish soup as their everyday food.

Prior to bolshevik revolt of November 7, 1917, there had been merely a negligible number of men and women exiled by the Czarist government to Siberia as compared to the great masses of

political prisoners sent by the Soviet government to concentration camps.

1,500,000 women in concentration camps alone form an unusually large slave labor population. And there are no considerations for them either. If they are equal with men, it pertains to hard work and suffering. They also work in the mines and quarries, in the forests cutting wood, and on the roads. They have likewise been forced to toil 10-12 hours a day, exclusive of the time spent for marching to and from their camps to the places of work. Working and walking in rags, sleeping without shirts, 40 persons in one cold and dark room with scarcely any space between the beds full of lice and bed bugs, where else on this earth such a hell could be imagined! And above all no sanitary care is provided for the inmates. Even if there were a physician in a camp, he would dread to recommend a rest or cure for a slave laborer, a man or a woman, for he might also be persecuted for such daring. Thus he is forced to be inhuman like the rest of the officials and servants of the Soviet regime.

Morally the political prisoners in USSR are worse off still than physically. And this pertains primarily to women who are much more exposed to persecutions than men. The bolshevik authorities do not care to provide even the most primitive facilities for pregnant women and their children are being taken away from them after a short period of time to be brought up separately in the government institutions.

The shocking news about the widespread strike which rolled over the slave labor camps in 1953-55, has manifested the grim

reality of the slave labor and of resistance against the mass-killing of human beings. True, the strike took many lives, yet it brought some relief in some way which, however, does not apply in all camps.

What part in this wave of strikes was played by women, is attested to by the resistance and sacrifice of 500 women in Kingiri, Kazakhstan.

The repatriated nationnals of western nations testify that the number of Ukrainians in the slave labor camps varies between 50 and 75%. Dr. Varcony, who was repatriated from Kingiri, asserts that the Ukrainian women led the desperate resistance which cost 500 lives of women slave laborers in that camp.

These figures prove that it is the Ukrainians who offer the sternest resistance to the worst enemies of mankind, and we may be sure that they will carry on this uneven struggle until right will conquer might.

FEMALE CHOIR IN MINNEAPOLIS

The UNWLA Branch 16 of Minneapolis, Minnesota, has recently organized a female choir composed of its members. The action was prompted by the 70th anniversary of Ukrainian feminist movement which the Branch had observed last year using practically its own talents.

The members have found among themselves a musical director as well as many good voices. After the first presentation proved a success, the singers have been continuing their good work. The choir has by now become an important musical unit in the Ukrainian community of Minneapolis, and has often been presenting its performances.

U.S. PROTEST URGED ON SLAVERY BY REDS

By James K. Anderson

Detroiter of Ukrainian descent were appealing to the United States and the United Nations to protest slave labor in the Soviet Union.

Their feelings were made known in a resolution adopted in a manifestation at the Ukrainian National Temple, 4655 Martin, denouncing the deaths last summer of 500 Ukrainian women in a Siberian slave labor camp in Kingir as they attempted to repel an armored attack on the prison.

The resolution, adopted by more than 1,000 representatives of Detroit branches of the Ukrainian Congress Committee, the Ukrainian American Federation and the Ukrainian National Women's League, urged that the U.S. intercede in the defense of slave laborers in Soviet Russian prisons, and that the UN establish a special committee to investigate Soviet slave labor camps.

Right of Free Choice

Rep. Bentley (R-Mich.) said the U. S. policy of peaceful liberation of captive peoples applies to the non-Russian nationalities of the Soviet Union the same as it does to satellite nations communized since World War II.

"The Ukrainians will have as much right as the Czechs or Poles or any other nation to choose freely the form of government they intend to live under after the day of liberation," Bentley said.

Hits Peace 'Sham'

This is an accepted policy of the State Department, he said.

Bentley, a member of the House Foreign Relations Committee and a former member of the House Committee on Soviet Aggression, said the change in Soviet policies to exploit world hopes for peace is a "sham."

Mrs. Anastasia Volker, a member of the Ukrainian National Women's League branch 37, said

the deaths of the 500 women were "one of the profoundest examples of the human drive for freedom."

Circuit Judge Theodore R. Bohn, personal representative of Gov. William, said the deaths "will remain a shocking milestone in our history, and I hope the free nations of the world endorse the resolution so their deaths won't be in vain."

Disaster in India

A business administration student at the University of Detroit, Fr. Paul Louis, of India, an organizer of the Indian Anti-Communist League, said "we have the moral obligation and responsibility to fight communism."

Describing conditions in his own country, Fr. Louis said: "India is on the verge of disaster. We do not know what is going to happen, but there is a big movement in which peoples of all religions have joined together to combat the forward march of communism."

Other speakers included Mrs. Anastasia Dibrova, of St. Mary Ukrainian Orthodox Church Sisterhood, a former inmate of a Soviet concentration camp, who described her experiences in Uk-

rainian; Olga E. Shuster, president of the Detroit Council of the Ukrainian Women's National League; and Mrs. Pauline Budzol, rally chairman.

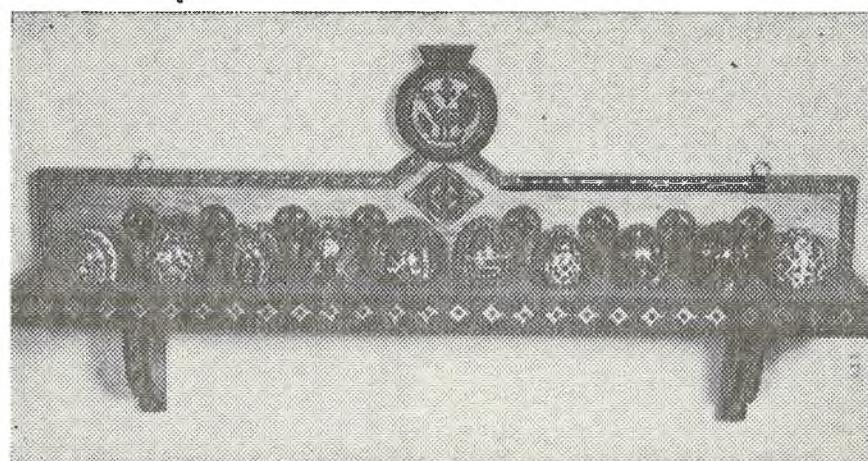
(Monday, March 19, 1956, "Detroit News").

MEET IN PROTEST

Charles J. Kersten addressed about 300 persons at a meeting of the Milwaukee branch of the Ukrainian Women's League of America, Inc., at the St. Rose School Auditorium, 515 N. 30th St. The league called the session in protest against the reported murder of more than 500 Ukrainian women by Soviet Army tanks in the slave labor camp, Kingir Karaganda, Siberia.

Other speakers also hit the massacre of the Ukrainian women as one more instance of the communists' determination to crush all opposition ruthlessly, but they said the fight for freedom will go on. These speakers included Mrs. Anastasia Charysh, Chicago, vice president of the World Federation of Ukrainian Women's Organization, and Dr. Roman Smal-Stocki, Marquette University professor and former vice premier of the Ukrainian national government.

("The Milwaukee Sentinel," March 12, 1956).

During Easter time an Easter egg shelf is adorning Ukrainian homes.

DEAR JUNIOR LEAGUE MEMBERS

On Sunday, March 18, the Ukrainian National Women's League of America gave honor and glory to 500 Ukrainian women, slave laborers of Kingiri, in Kazakhstan, murdered by the Soviet NKVD.

On this day there were manifestations in many cities throughout the United States, which drew large audiences. Various Ukrainian women's organizations jointly observed this sad commemoration.

At these mournful observances appropriate resolutions were adopted which were prepared by UNWLA. The resolutions denounced the bolshevik terroristic regime responsible for the massacre of 500 women slave laborers.

Due to local circumstances not all UNWLA Branches were able to arrange the commemoration on March 18, but those that failed to do so will follow soon and we trust that no Branch will neglect, for any reason, to arrange this commemoration of the tragedy of Ukrainian women under foreign and cruel domination.

The Executive Committee of UNWLA is submitting for consideration by the UNWLA Regional Councils a proposal to call in October regional conferences. The gathering of delegates and members of the region will aid in discussing and examining the projects of current activities.

The Central Office of UNWLA will send out information relative to these questions. However, the Regional Councils should set the date and reserve a hall for the conference as soon as possible.

We are very happy to let our readers know that again a new Branch of UNWLA has been organized. It is Branch 66 in New Haven, Connecticut.

Its first meeting took place on March 4 last which was attended by 43 members.

Greetings to Mrs. Nadia Mikitey, the chairman of the Branch, and to all other members, and best wishes of success in all their patriotic endeavors.

RADIO PROGRAMS OF UNWLA BRANCHES

The Regional Council of UNWLA at Detroit and Branch 22 of UNWLA have had their radio programs for some time which have already gained wide popularity. The programs help serve the objectives of the organization.

DESIGNING EASTER EGGS

Branch 28 of UNWLA of Newark, N. J., has of late completed its course of designing Easter eggs. The course was under the direction of Mrs. Isidora Levkovich who brought this skill from Ukraine.

Mrs. Levkovich is a graduate

of the course of studies of plastic art at Lviv where she also learned the technique of batik which is very close to designing Easter eggs.

In her opinion the persons who wish to know the art of designing eggs, ought to attend a course of 15 lectures.

NEW BOOKS BY KNOWN AUTHORS

Halina Zhurba, the renowned Ukrainian authoress who came to United States with DP's and has been living ever since in Philadelphia, has recently published her new book titled "Wide World." It is an autobiographic story which is just the first volume of a trilogy to be completed in the near future.

Dokia Humenna, another distinguished writer, has likewise published lately her new book entitled "Khreschaty Yar" (cross-shaped ravine). In this long novel the author depicts the life in the city of Kiev, capital of Ukraine, during Nazi occupation. It is a probing analysis of humans and events. The events, as set forth by the author, which are not yet forgotten by many Ukrainians who escaped to the Free World, are exciting many a discussion.

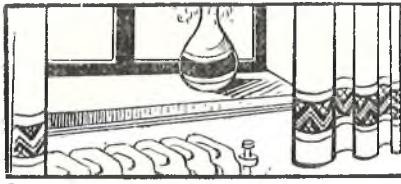
OUR LIFE

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian National Women's League of America, Inc.

**909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.**

Phone MA 7-7945

У НАШІЙ ХАТІ

Гідрокультура

В останніх роках щораз частіше чуємо цей вираз у квіткових крамницях. З цим поняттям приходиться зазнайомити наших читачок.

Що це є? Вирощування і племіння рослин не в землі, а у воді. Як знаємо, рослина тягне поживу з землі, з речовин, розпущенних водою. Коли ми, замість землі, дамо до посудини камінчиків та грубого піску і в це посадимо рослину та залемо це водою, що в ній розпущені потрібні для розвою речовини, то ця рослина буде рости й розвиватись.

Перші спроби гідрокультури зробили американські вояки, які під час війни стояли на Коралевих островах. Вони хотіли виростити городівчину і виплекати з насіння помідори, що нічим не уступали б тим, із грунту. На німецькій хліборобській виставці у Франкфурті над Меном у вересні 1948 р., де мені довелось бути, всі дуже подивлялися культуру помідорів у воді. Однак кошти такого вирощування городини були надто високі й ця метода продукції городини на більшу скількість не оподівалась.

Однак у квітництві гідрокультура здобуває щораз більше прихильників. Знаємо, як воно трудно втримати декорацію виставового вікна живими квітами, щоб вони якслід виглядали. Тут власне рослина у воді (гідрокультурі) розвязує цю проблему, бо росте добре, виглядає все гарно, потребує лише не багато заходу, ну й уміння.

Найкраще надаються до того різні листяні декоративні рослини, а наївте папороті. З успіхом можна в тій же посудині примістити кілька рослин, що

разом творять бажану декорацію і дають ловну естетичну насолоду.

Пожива для рослин, випродукована у хемічній фабриці, проходить у таблетках, що їх розпускаємо у воді, найкраще у дощівці. На опакуванні тих поживок, чи то в таблетках, чи в порошку, є докладно написано, як їх уживати. Цього треба точно придержуватись, принайменше початковичим. Щоденно роботою є ідоповнювати втягнену рослинами воду. Її не сміє бути ані за багато, ані за мало.

На посудині до гідрокультури кімнатних рослин надаються гарно розмальовані вази. У відповідніх країсках вони творять контраст до живої зелені. У тій вазі повинна бути внутрішня глиняна посудина, що в неї наливаемо воду з поживкою та вкладаємо камінчики, щоб тримали рослину. Спід її подіркований, а камінчики найкраще базальтові, без вапняку, більш на споді, а дрібненькі на верху, заповнюють посудину менш більш до половини.

Дотеперішні досліди виявили, що рослини в гідрокультурі розвиваються знаменито. Вони знаходять сконцентровану ідеальну поживу, якої не все знайдуть у землі. Кажуси ростуть два рази скороше, ніж у вазонах, а гладіолі виростають до 70 інчів. Також гумове дерево (фікус) за 11 місяців досягає такої ж висоти.

Поживка вистачає на три до чотирьох тижні. Потім треба її поповнити. Однак кожна рослина має інші вимоги щодо світла та тепла.

Докладний опис вирощування рослин у воді перевищує розмір цієї статті. Але як можна вчитати в фахових город-

ничих журналах, то незабаром зникне старий вазонок із кімнати, а заступлять його вази з кімнатними рослинами. Бо гарно влаштоване мешкання вимагає живих рослин. А тепер, коли господині дому бракує часу на їх плекання, то культура їх у воді сильно ще упростить.

Роман Коцик

Із листів до Редакції

БІЛЬШЕ УЗОРІВ!

В останньому часі редакція приділяє падто мало уваги вишивкам. Наприклад у ч. 8, 1955 подано вишиваний стихар (світлину Його), а взору до нього немає. Правда, там зазначено, що взір взято із альбому взорів Крука. Але редакція мусить мати на увазі, що багато українських жінок проживає поза Америкою і Канадою. Вони не в змозі виписати всіх альбомів узорів і приневолені відрисувати взір через побільшаюче скло. Та й тоді не розбереш усього. Тому було б бажано, щоб до кожної вишивки був поданий готовий взір.

Надія Ластовецька
Менчестер, Англія

Ваша завважа слухна. Та в нашій вишивковій сторінці стараємось давати такі взори, хоч відомі, проте що їх тепер не можна дістати.

Ще одне: Наша „Українська вишивка“ дбає не тільки про стіби і взори, а повчає прикладами також, як слід приміновати українську вишивку. Це значить: до великої площини — більший узор із виразними зарисами орнаменту, до малої площини — менший узор із дрібним рисунком. До загаданого стихаря підходить кожен тяглий узор із виразними зарисами, як було згадано.

Ред.

Комплект журналу (7 чисел)
„Громадянка“ коштує 1 дол.

Зирк у тутешніо кухні!

Як кожну роботу, так і харчування американка дуже до кладно розгляновує. Во дмашнє харчування не тільки мусить достосуватись до бюджету родини. Але включати всі складники, потрібні для організму. То того треба також розложить роботу коло обіду так, щоб вона не забирала одного дня більше часу, як другого.

Ось кілька стравописів на американські обіди. Перегляньмо їх! Може спробуємо спочатку одну-две страви... А потім приглянемось до їх укладу та підложки.

Американська кухня має свої особливості, які здаються нам дивними. До них треба привикнути і їх зрозуміти. Одною з них є часте вживання молока. Молоко є знаменитим засобом проти інфекцій, що трапляються часто в тутешньому кліматі. Тому американець п'є молоко при кожному сніданкі чи полуценку, а часто й при обіді. Молоко йде до різних страв, а передусім до кожної юшки.

Маршмеллов — це солодкий препарат, що його широко вживають до різних страв.

На неділю

Печена шинка зі склицею. Можна спробувати шинку з пушкі. ЇЇ дуже легко приправити, тільки зладити поливу й запекти коротко в печі.

Касроля зі солодкої картоплі (припис слідує).

Зелені шпараги (купуюмо морожені) з маслом.

Салата з бурячків. Варені бурячки, покраяні в пластинки, вимішані з майонезом.

Морожене.

Касроля з солодкої картоплі

Потрібно:

- 1 пушка (1 ф. і 2 унції) солодкої картоплі
- 3 ложки помаранчевого сооку
- 2 ложки топленого масла
- 2 ложки брунатного цукру
- ¼ ложечки солі
- ½ горнятка січених волоських оріхів і 8 половинок
- 12 маршмеллов

2 помаранчі, обірані й поділені на кусники.

Розтерти картоплю і додати всі вичислені складники, окрім маршмеллову, помаранчі й половиною оріхів. Виложити до вогнетривалої, вимащеної посудини, що величиною рівняється чотирьом горняткам, прикрити зверху маршмеллом і помаранчою, укладаючи їх рядками навскіс. Запекти в печі на 375 °ст. приблизно 25 хвилин, аж стане золотисто-румяне. Прибрати ще половинками оріхів і подати на стіл.

На понеділок

Густа південно-американська юшка (припис подаємо). Ладимо її досить, щоб можна готодного ще раз почастувати.

Салата з учорашиною шинки, зелених листків салати, помідорів і твердо зварених яєць.

Гарячі бісквіти (булочки) з медом.

Свіжі овочі.

Густа південно-американська юшка

Потрібно:

- ¼ ф. вепрового мяса, покраяного в кістку
- 1 велика січена цибуля (приблизно одне горнятко)
- 1 горнятко салери, покраяної в кістку
- 1 ложка масла
- 4 горнятка сирої картоплі, покраяної у дрібну кістку
- 1 горнятко води
- 2 пушки (коло 1 ф. кожна) вареної лущеної кукурудзи
- 4 горнятка молока

Прижарити вепровину і відцідити з неї товщ. Відложить на біл. У тій самій посудині присмахти на маслі цибулю, щоб легко зарумянилась, вкинути салеру і посмахти ще 5 хвилин, потім додати картоплю й воду та варити, поки картопля не змякне. Додати кукурудзу, молоко, мясо, посолити до смаку й заварити тільки раз, щоб не зробити гущі, а щоб усі складники були цілі у тарілці.

Орися

КУХОВАРСЬКА КНИЖКА

Н. Костецької

Коштує 60 ¢

Потреба руху

Весняною порою є більше народи пробувати на свіжому воздуху. Звичайно в тому часі починаються три і спортивні вправи на площах. Чи користає з них наша дітвора?

Наше тіло — це складна машина. Кости — це її підстава, нерви й м'язи — це її мотор. Шоденні вправи та гри — це школа для нашого тіла. Вправи одного м'яза побільшують його розміри, силу та швидкість. Гри — це вправи цілій групи м'язів. Вони дозволяють цілій людській машині, включно з усіми її частинами, виконувати складну фізичну працю.

Це в дуже коротких словах — що дають нам вправи та гри. Та чи й чому вони важні для доростаючої молоді? Якщо цього гармонійного вживання наших м'язів вивчимо заразня, тоді коли розвивається тіло: поміж дитинством і зрілістю, здобудемо скарб скоординованого тіла. Нові гри й забави будемо вивчати легко й незамітно, спортом зможемо займатись у кожному віці, наш хід буде пливкий, танок легкий. Зможемо краще та швидше вивчити різні спорти, їзду верхи чи ведення авта. А дальше — вправи та фізична праця дадуть нам багато більше вдоволення. Наша нервова система працюватиме спокійно й гладко, апетит побільшиться, віддих поглибиться, шкіра набере еластичності й здорового вигляду. Хворіти будемо рідше, також зможемо легше побороти недугу.

Д-р Надія Сороковська

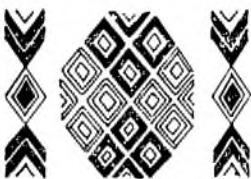
Чи знаєте, що . . .

Помідорова салата у нашій кухні дуже популярна. Але чи стягаєте шкірку з помідора, заки поріжете його на скибки? Деякі помідори даються легко обірати, а другі знов треба парити окропом. Але салата з обіраних помідорів далеко ніжніша, як із тих, що в лушпині.

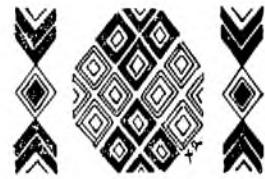
„Городина й овочі“

Замовляти в Централі СУА.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕТЬ, 1956

Українська вишивка

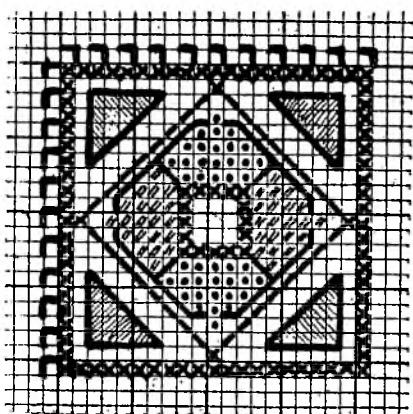
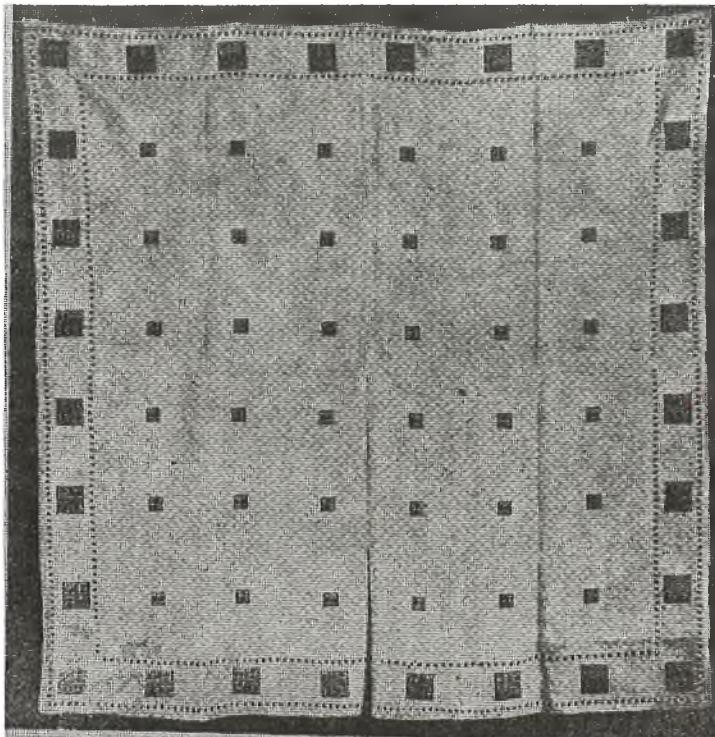
Вишиваний настільник

Настільник має найкраще примінення з усіх наших вишивок. Його можемо примістити поверх білої скатерті під час гостини, ним можемо застелити стола для чайного прийняття.

Квадратну площину настільника легко прикрасити вишивкою, але не легко дібрати її так, щоб вона творила добру композицію. Найбільш поширені розвязки — це мотиви в чотирьох рогах або тяглий вузір довкруги краю. Тут пропонуємо нове примінення. Чотирокутні мотиви біжуть довкруги краю настільника, а дрібнішими мотивами вкрите тло.

Край відділений від середини вузькою мережкою.

Розмір настільника — 1 ярд у квадраті. До вишивання вживати білу або кремову панаму.

Буковинський вузір

Нарисований мотив — це дрібний вузір, що покиданий по середині настільника. Щоб дістати великий чотирокутник, складаємо чотири дрібні мотиви до купи.

До вишивання вживати ниток D. M. C. Краски хх червона ч. 321, // зелена ч. 906, •• жовта ч. 742, густі чертки помідорова ч. 900, контури чорні.

В українському мешканні — українська вишивка!

ВИШИВАНІ СЕРВЕТКИ

кожної величини

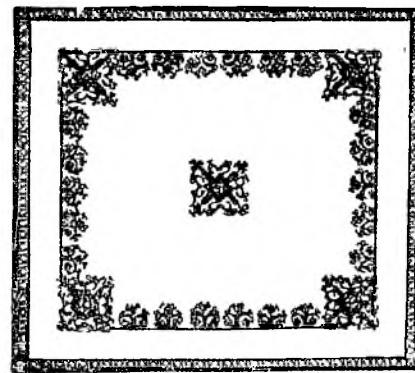
можна набути

в кооперативі „БАЗАР“
у ціні від 1.90 до 11.60 дол.

B A Z A R
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia, Pa.

Жадайте цінників!

Взори — гуцульські, бойківські, буковинські.

Наближається Великодній час. Вже заранні укладаємо плян, що саме треба зварити і спекти. Дещо давнє випробуване, але кортить спробувати також чогось нового.

Великоднє печиво — це сирник, мазурок, торт. До того деякі дрібніше печиво. А над усе Великодня паска й її багата своячка — баба.

З деяких родів печива подаємо сьогодні приписи. Деякі з них надіслала наша читачка П. Наталя Березовська з Лос Анджелес і за це складаємо їй щиру подяку. Пригадуємо ще раз наше прохання до читачок — ділитись своїми приписами з читацькою громадою. Радимо надсилати!

Січенна ковбаса

Потрібно:

- 1 ф. вепрового мяса
- 1 ф. волового мяса (слід брати найкраще)
- 1 невеликий кусник сала
- 1 головка часнику
- різне коріння (оба роди перцю)
- 1 готова ковбасниця

Мясо змолоти на машинці разом із салом. Додати різного коріння і часнику. До готової вимитої ковбасниці напхати мяса і завязати. Поколоти й голкою і обложити пластинками сала. Пекти під покришкою на середньому вогні окото 1-ої години.

Подала Наталя Березовська

Ванільки

Потрібно на тісто:

- 1 горіятко масла
- 2 горіятка муки
- 3 жовтка
- 1 ліска ванілії

На склици:

- 1 чубате горіятко цукру-мучки
- 1 білок
- сок із пів цитрини

З масла, муки, ванілії й жовтків замісити тісто. Розтачати в прямокутник і країти під лінійку довгі пасочки (1 на 3 цалі).

Нехай постоять у холодному. Потім вийняти і, не рухаючи їх, покрити склицею. Мастити великом ножем, щоб було рівно і пекти в легкій печі (на 300 ст.) Коли простигне, перекладати квасною мармеладою так, щоб мармелада була в середині, а склици зверху і зі споду.

Склиця. Цукор із білком терти пів години, додаючи до того сок із цитрини.

Варений торт із волоських оріхів

Потрібно:

- 1 ф. лущених оріхів
- 1 ф. цукру
- 1 скл. води
- 2 ложки малинового соку
- 3 ложки заварених вишень (конфітур)

З води й цукру заварити соєвик (сироп), щоб закипів. Поварити 10 хвилин, а потім додати змелені оріхи, сок із малин і покраяні вишні. Поварити трохи, щоб згустло. Виложити на кружок із андругта, дати, щоб застигло і зверху посыпти грубо січеними оріхами.

Подала Наталя Березовська

З КУХОННОГО НАЗОВНИЦТВА

В назвах, що їх уживаємо при куховаренні, стільки цікавого! Так і видно мовне багатство нашого народу, що для своїх питомих страв зумів придумати влучні назви. Разом із стравою вони перейшли нераз до наших сусідів, а звідтіля повертаються до нас у зміненому виді. Тому перегляньмо наше кухонне назовництво, щоб пізнати головні його ділянки.

МУЧНІ І ЗЕРНОВІ СТРАВИ

Млинці — це страва з муки, молока, яєць і дріжджів. Тісто рідке і його треба розбити ложкою або колотушкою. Звідтіля й назва „млинці“, від слова млин. Ця страва перешла від нас до москвинів, що перейменували її на „блінні“ і подають за свою. У москвинів слова млин немає (мельніца), отже походження цієї страви ясне.

Млинці бувають різні. З пшеничної муки їх смажуть на маслі і подають і сметаною, оселедцями, ікрою. З гречаної муки „гречаники“ кидані нагусто ложкою на гарячу чару, їдяться з повилами, як лакоминка.

Налиники — це страва з муки, молока, яєць, але без дріжджів. Наливається на розпечений і помашаний лист або чару-сковороду. Звідтіля його назва — налиник. Від нас перехопили другі наші сусіди й перейменували на „налесьніка“, що в польській мові не має ґрунту.

Коржики — можуть бути печені в роду шляхетного коржа і смажені. Ці другі коржики — звареної картоплі й муки з різними додатками (сир, яйця і т. д.). Такі звемо „картопляниками“. Бувають і коржики з яблук, що їх приладжуємо, як лакомину. В кожному разі вони коржики, а не „пляшки“, як ми звикли їх називати за польським прикладом. Їх треба гнати з України разом із ляшнею!

Запіканка — це суто українська назва для „будиню“. Чи не звучить гарно? Страва з макарону або іншої підстави, запечена в печі. Запіканка може бути з капусти, запіканка з яблук, запіканка з сира. Може бути й горілка „запіканка“, тільки кожний знає, що це напій. Тому геть із будинем, коли є в нас таке гарне народне слово!

Суфле — це чужа страва, французького походження. Склад її різний, але головним складником є яйця, а властиво шум із білків, що робить її незвично пухкою. Це дуже „удуховлена“ штука й важко приземнити її в нашій мові. Можна залишити її французьку назву, „суфле“, а може пригодився б тут „духняник“?

Галина Журба

ТИСЯЧІ ХВОРІЮТЬ НА РЕВМАТИЧНІ БОЛІ

Спробуйте нашу масть, вистарчить натерти! — Якщо ви терпите на різного роду ревматичні болі, на болі в крижках, грудях, плечах, якщо ви маєте ломання рук чи ніг, чи болі в суглобах, колінах, біль шої, душність у грудях, — застуджені чи штівні частини тіла, знайте, що найбільш успішно усуває ці недомагання випробувана масть

DEKENS OINTMENT

2 ун. \$1. 4 ун. \$2. 16 ун. \$5.

P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Як Миколка став уважним учнем

Колись Миколка був дуже лінівим, неуважним учнем. На лекціях він майже ніколи не слухав, про що розповідав учитель. Коли ж доводилось повторити щось, він штовхав свого сусіда:

— Дмитре, підкажи!

Дмитро завжди йому підказував, бо дуже боявся Миколи. Той часто казав йому:

— Ти ж дивись, завжди мені підказуй, бо інакше я тебе набю!

Тому, що Дмитро був дуже боязким хлопчиком, то й виконував накази свого сусіда. Вчився Дмитро дуже добре і нераз рятував від біди неуважного і лінівого Миколу.

Але якось Дмитро захворів і довгий час не ходив до школи. Біля Миколи посадили іншого хлопчика Грицька. Як тільки Микола побачив свого нового сусіда, то відразу ж заявив йому:

— Ти завжди мені підказуй, бо інакше я тебе набю! — Показав свої кулаки. — Бачиш, які в мене кулаки?

Знов, як і раніш Микола не слухав учителя. Він або розглядав якісь малюнки, або дивився у вікно, надіючись, що новий сусід, як і Дмитро, завжди йому підкаже. Одного разу вчитель оповідав про птахів. Найбільше говорив про орла, який літає вище від інших птахів, бо має великі й дужі крила. Скінчивши оповідати, вчитель звернувся до Миколи:

— Ану, повтори, хто має великі й дужі крила?

Микола насупив брови і штовхнув свого сусіда. Гриць посміхнувся і прошепотів:

— Мавпа...

Радий, що йому підказали, Микола голосно відповів:

— Мавпа!

І тут сталося щось Миколі зовсім незрозуміле. У клясі залунав такий гучний сміх, що від нього шиби на вікнах затретіли. Деякі діти від сміху аж на лавки полягали. А Грицько сміявся так дуже, що на нього аж гікавка напала. Коли діти вгамувались, вчитель, що теж сміявся, сказав Миколі:

— Треба уважно слухати. Хіба ж у мавпи є крила? Сам ти „крилато мавпа“!

З того дня всі діти почали звати Миколу „крилатою мавпою“. Про нього інакше й не казали, як — Ось іде наша „крилато мавпа“! Або: — Зачиніть вікно, щоб наша „крилато мавпа“ не вилетіла!

Миколці було дуже соромно. З того часу він уже ніколи не просив, щоб йому підказували. Він боявся, що йому знов підкажуть якусь дурницю. Це була для нього добра наука.

Після пригоди з „крилатою мавпою“, він став дуже уважним учнем і завжди слухає вчителя.

Діма

В Е С Н А

Ой стрибає сонечко
По гілках,
Відкриває пупляхи
На листках.

Листя простягається
Після сну
І пташки розказують
Про весну.

У неділю підемо
Погулять,
Першого метелика
Зустрічати!

Ніна Мудрик-Мриць

Жертвуйте на пресовий фонд
„Нашим малятам“

ВЕСНА

Ясне сонечко пригріло,
Весну красну розбудило,
Одягнуло в пишні шати
Та й сказalo поспішати:
— Не барися і не гайся,
В хмарках довго не купайся,
Поспішай на землю ти,
Подарунки всім неси.
Всі тебе давно чекають,
Пісеньок тобі співають!
Як почула це весна,
Пишина панна чарівна,
Сіла в золотий візок,
Білий одягла вінок.
Їде, рукавом махає,
Скрізь дарунки розсипає.
Осі махнула над полями —
Вони вкрились килимами.
Заглянула у ліси —
В листя одяглись гілки.
А на луках і в садках
Де не глянеш — все в квітках.
І пташкам в нові гніздечка
Ніжні вкинула яєчка.
Не забула і звірят:
Дарувала всім малят.
Все пухнатих та чистеньких
У кожушках, у новеньких.
А вам, діточки малі,
Від весни — пахучі дні.
Покидайте ж теплі хати,
Вільно вам тепер стрибати
І побігать досоччу
Чи у полі, чи в саду.
Поскладайте ж на полищку
Одяг теплий, рукавички.
Хай лежать, відпочивають,
Зими другої чекають.

М. С-ко

* * *

На вербі, на гіллі
білі, білі котики —
доторкнутися лагідно
ласкотливим дотиком.

Доторкнутися котики
білі, невеличкі
до руки, до ротика
до моєї щічки.

Наталя Забіла

Як звичайний сірий кіт дістався до українського війська

Ви, дорогі діти, певно не знаєте, яке незавидне життя у котів на селах.

В містах котів далеко більше шанують, ніхто їм кривди не робить і спокійно вони доживають до старості.

На селах, куди не глянь, всюди коти мають ворогів. Най-

Дністра. Весь цей берег покритий великими камяними глибами, які поросли мохом.

Того дня, коли сірий кіт спав на стрілі, був вітер такий сильний та сердитий, що вода в Дністрі стала рвуча. Хвили одна вище другої білою піною обливали береги. Вітер гнув дерева

Бідний кіт був сильно переляканій, дряпався, до рук не давався, трясся від страху, холоду і не розумів, чому хлопці так реготалися.

Кота накрили мішком, зігріли і дали їсти. Перестрашений кіт не міг їсти. Він думав, що й тут має ворогів і рішив втікти.

Вночі, як обсушився і стало склокініше — кіт наївся й покинув тих, що урятували йому життя. Вернувся до своєї хати.

Треба знати, що коти майже ніколи не покидають того місця, де народились. Можете кота вивезти десь дуже далеко від хати, де буде краще для нього життя — він все одно повернеться до рідних сторін. Там, хоч і тірше й є докучливі пси і хлопці, але зате там своє рідне-дороге.

Так зробив і наш кіт, що побував у вояків, поїв їх каші з салом та не подякувавши — втік.

Л. Бачинський

Козаки побачили кота, стало їм жаль і почали всякими способами йому допомагати.

більше всіх — це сільські пси. Їх коти найбільше стережуться.

Докучають котам також не-членні діти, головно хлопці.

Нераз кидають на них каміння або пташками.

Тому, з обережності, коти в день ховатуються по стріхах, або тікають з села в поле, де далеко від ворогів, на свободі плюють за мишами, а часом не-обережними пташками.

Я оповім вам правдиву історію, як один такий кіт, що спокійно спав під соломяним дахом в одному селі над Дністром — дістався до українського війська, під час війни.

Було це так:

Наше військо було на спочинку на правому березі ріки

до землі, а деякі викручував із корінням. Десь вітер зірвався з такою силою, що здер дах із прибережної хати і кинув у воду. Плив такий дах, а на ньому наш кіт плакав-чякаєв — рятунку прохав.

Козаки побачили кота, стало їм жаль і почали всякими способами йому допомагати урятуватися.

Два козаки вилізли на вербу, привязали камінь до довгої линви і як дах підплізав до берега — кинули камінь, який зачепився за дошку і хлопці повзом притягнули дах до берега.

Один козак скочив на дах, дах перевернувся і він і кіт упали до води. Витягнули їх обох на берег. Сміялися в пригоді.

ПРО ВЕСНУ-ГОСПОДИНЮ ПІСЕНЬКА

На полях уже весна —
Гей, що робить там вона?
Зіллячко насаджує,
Збіжжячко пригладжує,
Щоб росло у стебло,
Щоб шовкове було.

У лісочку вже весна —
Гей, що робить там вона?
Листя розправляє,
Гілочки рівняє,
Поничупурює квітки,
Щоб сіяли, мов зірки.

У городці вже весна —
Гей, що робить там вона?
Грядочки копає,
Моркув засіває,
І горох, і бурячки —
Будуть їсти діточки.

Р. Завадович

Веселі віршики знайдете
у збірнику К. Перелісної

„О И, ХТО ТАМ?“
Гарні ілюстрації, кольорова
обортка. — Коштує 80¢.

„Карузеля, карузеля!”

Ася ще маленька. О, тіцька! Але до клямки фронтових дверей вже досягне ручкою. І вміє сама собі отворити. Часом мамуся позволяє їй братися перед домом.

І от, одного разу сидить собі Ася у вітальні і грається, а мамуся щось там робить у кухні. Аж тут як не заграє музика перед самим вікном та так гучно, прекрасно, аж вікна задрижали! Ася викарабкалася на поруччя фотеля, глянула у вікно і аж сплеснула ручками:

— Карузеля, карузеля!

А музика грає: Бум-бум-бум. Ті-лі-лі. Цінь-дзя-драса! Цінь-дзя-драса, щінь-дзя-драса! Бум-бум-бум!

А якийсь пан саджає дітей, одне на коника, одне на слона, а ще один на якусь гуску-лебедя. І вже йдуть у світ. Гопля-гопля-гопля-ля!

Ні — Ася не втерпіла. Як стій вибігла перед хату і станула собі члено побіч пана. Чейже і її посадить на якогось слона. О! Вже карузеля стала, вже пан саджає нових дітей. А на Асю ані не гляне.

— Що це таке? — думає Ася. — Хіба ж він мене не бачить? Хіба я не така, як усі діти? А може то треба приступити ближче, попросити?

Нагло карузеля стала, діти повисідали, а пан гоп! На карузелю і поїхав поволі дальше вулицю.

Але Ася таки дуже хотіла їхати і пішла, побігла за карузелою. А карузеля переїхала вулицю і віхала на широку іздину. А Ася не питає, не розглядається, де вона. Тільки вліпила очка в карузелю і біжить за нею впоперек широкої вулиці. Довкола неї шумлять, трублять авта, трамваї, автобуси, чути якісь крики, свисти. Ася нічого того не бачить, не чує. Вона бачить лише карузелю, яка осьовсь втече.

Нагло довкола дівчинки стає тихо, всі авта задержуються, навіть карузеля стає. Що це тає? — Ася стривожена оглядається довкола себе і собі стає.

До неї підходить якийсь пан у білих рукавичках, щось говорить члено, лагідно і бере Асю на руки. Але вона обома ручками відпихає його від себе, показує пальчиком і кричить:

— Карузеля, карузеля!

Пан смеється і каже: — Но, карузеля. — Ася зачинає плакати. Пропало, все пропало, карузеля десь зникла. В цю хвилину Ася чує голос своєї мамусі: — Ася, Ася! Моя дитино!

Глянула крізь слези, а то справді її мамуся біжить вулицею, простоволоса, в фартушку, в домашніх катцях — от, як стояла в кухні. І вже хапає Асю на руки, і смеється, і плаче, і тулиль дівчинку до себе. А потім щось довго говорить до пана в білих рукавичках. (Ася того не розуміє) і подає йому руку; він йде собі геть.

Ася тулилься до мамусі і жаліється: — Ася так хотіла їхати на карузелі, але недобрий пан не посадив Асі.

— А ти мала грошик? — так мамуся. — Ти дала паневі грошик?

— О! То це так? — дивується мама. Ася не знала, що треба дати грошик.

Коли татко прийшов вечором з роботи посадив собі Асю на коліна, щось довго шептав їй до вушка і кивав пальцем. Ася слухала. А якось у неділю спітав: — А знаєш ти, Асю, хто це був той пан, що тебе взяв на руки і вірятував, щоб тебе авто не переїхало? То був „полісмен”.

— О, — здивувалася Ася. — А він все тепер, коли я граюся в городці перед хатою, переходить вулицею і смеється до мене. І чомусь прикладає руку до шапки.

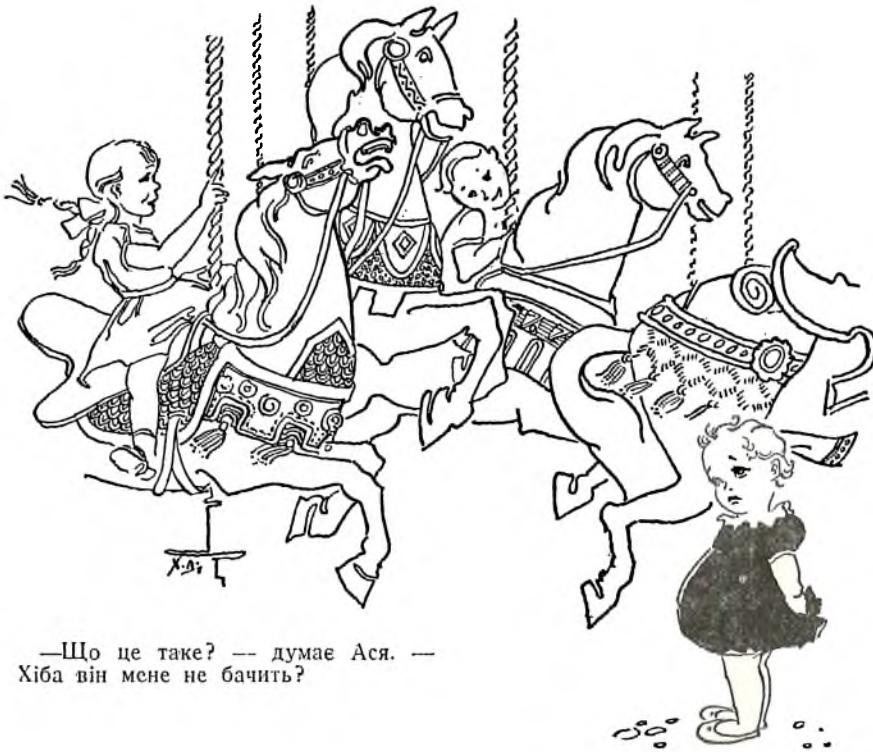
— То він так здоровить тебе. Він тішиться, що ти стала розумніша і не бігаєш по вулицях.

— Татку, а як я його ще коли побачу, то подам йому ручку і скажу:

— Дякую вам, пане полісмене, за це — за це — за все!

— Добре, дитинко, зроби так.

Олена Цегельська

День 18. березня — наш поклін помяті 500 погиблих у таборі невільничої праці — показав силу й готовість Союзу Українок Америки. В усіх більших центрах нашого життя пройшли величаво зорганізовані маніфестації. У Нью Йорку обєднались до цього поклону члени-організації СФУЖО — Союз Українок Америки та Український Золотий Хрест, даліше Самостійний Золотий Хрест ім. О. Басарараб і жіночтво ООЧСУ, „Промислові“ „Самопомочі“ й Союзу Українських Політичних Вязнів. У Філадельфії влаштували маніфестацію Централя СУА й Відділ УЗХ, у Дітройті Злучені Жіночі Організації, у Клівленді Відділ СУА й УЗХ, у Рочестері Окружна Рада СУА і Відділ УЗХ. Також інші Відділи СУА відгукнулись на наш заклик. 51 Відділ у Мілвокі, Віск., перевів успішно маніфестацію, так само Відділ у Вунсакет і Трентоні. Ще не маємо вісток з усіх місцевостей і подамо їх згодом у відділі „При громадській роботі“.

Резолюції наших маніфестацій вислали комітети маніфестацій і Відділи СУА до конгресменів і сенаторів свого стейту. Побажано також, щоб учасники маніфестацій вислали ці резолюції на ті ж адреси.

Маніфестації з приводу 500 погиблих ще не закінчено. Деякі наші центри мусили через місцеві умовини (брак залі) пересувати їх дещо пізніше. Але ще не зменшує їх готовності ані успіху ажії 18. березня.

* * *

Екзекутива Гол. Управи СУА ухвалила скликати в жовтні ц. р. Окружні Зізди. Переводити будуть їх Окружні Ради в Філадельфії, Нью Йорку, Дітройті, Шикаго і Рочестері. Докладні направління Окр. Ради одержуть незабаром в обіжнику. Одначе прохаемо для тієї цілі забезпечити залі та приготувати свої проєкти.

* * *

Багато Відділів надсилає свої звіти з річних зборів. Пригадуємо, що їх не слід писати дуже обширно, бо місця не маємо багато, а й інші Відділи хочуть дати знати про себе. Радше прохаемо звітувати частіше про свою працю і впродовж цілого року писати про всі почини й зустрічі. Коли Відділ пише частіше про себе, тоді й не мусить широко розписуватись, а всі про його знатимуть. При цій нагоді пригадуємо, що в кожному Відділі повинна бути пресова референтка для звязку з журналом. Коли її не вибрано на річних зборах, радимо її кооптувати.

* * *

Подаємо радісну вістку, що в Нью Гейвен, Коннектікат, створився новий Відділ СУА ч. 66. Заходи в його створенні перевела у великий мір д-р Олена Томоруг, якій складаємо ширу подяку. Пані Надії Микитей, голові, членам Управи і членкам Відділу 66 СУА в Нью Гейвен, Конн., бажаємо якнайкращих успіхів, пратулюємо й сердечно вітаємо нового члена нашої славної родини СУА. З Богом вперед за волю України!

ЕКЗЕКУТИВА

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

від 22. лютого до 15. березня 1956

Річна вкладка і Організаційний фонд:

Від.	4	Нью Йорк	20.00	5.00
„	6	Рочестер	20.00	5.00
„	14	Клівленд	20.00	—
„	23	Дітройт	20.00	5.00
„	27	Пітсбург	—	10.00
„	37	Дітройт	20.00	—

Фонд Централі:

Від.	4	Нью Йорк	25.00	
„	16	Міннеаполіс	36.00	
„	21	Бруклин	70.00	
„	23	Дітройт	70.00	
„	36	Шикаго	4ф.00	
„	37	Дітройт	7.00	

Фонд Резервовий:

Від.	4	Нью Йорк	10.00	
„	6	Рочестер	10.00	
„	23	Дітройт	5.00	
„	27	Пітсбург	20.00	

На Дім СУА:

Від.	4	Нью Йорк	25.00	
„	10	Філадельфія	5.00	
„	22	Шикаго, збирка	31.00	
„	34	Коговс, збирка	18.00	
Л. Пушкар, Філадельфія			15.00	

П. Малиновська, Філадельфія
збирка на ювілею п-ва Хомів в Бронкс

10.00

А. Хміляк, Рочестер 5.00

Кат. Марків, Філадельфія 3.00

Вкладка до СФУЖО:

Від.	4	Нью Йорк	4.00	
„	16	Міннеаполіс	5.40	
„	23	Дітройт	10.50	
„	36	Шикаго	2.85	
„	37	Дітройт	1.40	

Конвенційний фонд:

Від.	4	Нью Йорк	5.00	
„	6	Рочестер	5.00	
„	27	Пітсбург	10.00	

Фонд „Мати й Дитина“:

Від.	16	Міннеаполіс	22.00	
„	19	Амстердам	20.00	
„	21	Бруклин	25.00	
„	65	Нью Бронксвік	20.00	
О. Коцюба, Едмонтон			5.00	
А. Івах, Іст Вілістон			5.00	

Пресовий фонд „Н. Ж.“:

Від.	2	Честер, зб. на три- зні по бл. п. П. Мель- ник	13.00	
------	---	--	-------	--

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1956

при громадській роботі

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Загальні Збори Окр. Ради СУА

Дня 29-ого січня 1956 відкрила збори молитвою п. Іванна Бенцаль, а секретарка попередніх заг. зборів п. Марія Макарушка відчитала протокол, який прийнято без змін.

Дальше загальними зборами проводила п. Марія Головей, як предсідниця, а секретарювала п. М. Макарушка. Голова Окр. Ради та поодинокі референтки склали звіти з діяльності. З тих звітів присутні довідалися про працю Окр. Ради; а саме скликання Окружного Зізду, який був дуже успішним, уладження Свята Матері, яке випало незвичайно удачно завдяки 64-ому відділові, та відзначення 15-ліття Окружної Ради з 30-літтям СУА.

Голова Контрольної Комісії п. Катерина Пелешок заявила, що діловодство є ведене докладно й старанно. — По дискусії над звітами уделено абсолютну уступаючій управі, яку майже без змін вибрано на 1956 рік, а саме п. І. Бенцаль, голова; п. Марія Демидчук, містоголова;

„ 4 Нью Йорк	15.00
„ 16 Міннеаполіс	10.00
„ 17 Міямі, Флорида	25.00
Плятон Стасюк, Нью Йорк	25.00
А. Дзюма, Бронкс	10.00
Фр. Зиблікевич, Міямі, зб.	6.00
М. Малевич, Піттсбург	5.00
Д-р Н. Пелехович-Гайворонська, Форест Гілс	5.00
А. Чорній, Балтимор	2.50
Кс. Чагаріц, Вунсакет	2.50
Ю. Сось, Філадельфія	2.50
Мих. Городиська, Шикаго	2.00
А. Яремін, Дітройт	2.00
К. Марків, Філадельфія	2.00
К. Дзядик, Дірборн	1.50
А. Михайлова, Перт Амбей	1.00

З подякою

Антоніна Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

п. Наталія Мітрінга, секретарка; п. Марія Карпевич, касієрка, п. Марія Стефанів, культурно-освітня реф.; п. Юлія Копчинська, імпрезова; а Марія Макарушка, пресова реф. Члени управи: М. Марусевич. Е. Ліктей і К. Джорджія. Контрольна Комісія: п.п. Марія Головей, Н. Пясецька, А. Ленчук.

Намітивши плян праці на будуче, збори закрило молитвою й відспіваним Гимну Союзу Українок Америки. **М. М.**

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори Окружної Ради

Дня 2. лютого зійшлися делегатки Відділів у Домі СУА. Збори відкрила голова п. Анна Сивуляк молитвою. Спершу обговорено біжучі справи Окр. Ради, між якими найважнішою був міжнародний фестіваль, що його підготовляє Інтернаціональний Інститут у Філадельфії. Для участі у цьому фестівалі створився український комітет з усіх установ. Окр. Рада СУА передняла показ українських страв. Щоб запрепрезентувати українську кухню якслід, створено комісію, що мала б це підготувати. До неї увійшли: пп. Лопатинська, Петровська, Мідловська (10 Від.), п. Ющенко (20 Від.), п. Пеленська (41 Від.), п. Задорожна (42 Від.), п. Терлецька (46 Від.), п. Бабяк (48 Від.). Головою Комісії вибрано п. Анну Сивуляк.

Зчорги приявні вибрали президію, що перевела б річні збори. Головою вибрано п. Зеновію Терлецьку, а секретаркою п. Оксану Генгало. Із звіту голови п. Сивуляк присутні дістали образ праці Окр. Ради. Окр. Рада влаштувала одну доповідь, спільне свячене і Свят-Вечір для американських гостей. Але головною діяльністю Окр. Ради була підготова XI. Конвенції СУА, яку вона перевела. Голова окрім того репрезентувала Окр.

Раду на зізді УККА і ЗУАДКомітету та в Інтернаціональному Інституті. Слідували звіти урядничок Окр. Ради — секретарки п. Качанівської, культ.-освітньої реф. п. Генгало і пресової п. Гардецької. Касовий звіт зложила за неприявну касієрку п. Чайковську — п. Терлецька. Приходи Окр. Ради виносили 462.61 дол., а розходи 395.49 дол. Дискусія над звітом устійнила, що роль Окр. Ради у Філадельфії більш репрезентаційна, як ділова. Але треба дальнє пробувати влаштовувати спільні виступи усіх Відділів. Тому було б добре, коли б Окр. Рада мала списки всіх членок і могла їх повідомляти про свої почини.

До нової управи ввійшли: пп. Анна Сивуляк, голова; Зеновія Терлецька, містоголова; Ірина Качанівська, секретарка; Ірина Петровська, заступниця; Михайліна Чайковська, касієрка; Марія Бабяк, заступниця; Оксана Генгало, культ. освітня реф.; Лідія Дяченко, виховна реф.; Наталя Лопатинська, реф. спільній опіки; Юлія Стрижак, госп. референтка; п. Лабяк, заступниця; Лідія Бурачинська, пресова реф.; Кекілія Гардецька, заступниця. До контролі увійшли пп. Анна Мищишин, Євгенія Задорожна і Анастазія Сагат.

На кінці п. Сивуляк зложила подяку за довіря і попрохала присутніх і надальше пильно співпрацювати. **Присутня**

Міжнародний Фестіваль

Дня 3 і 4. березня Інтернаціональний Інститут у Філадельфії перевів міжнародний фестіваль із співчастю різних національних груп, що живуть у цьому місті. Окружна Рада СУА передняла на себе показ страв. Про створення комітету для тієї цілі вже була мова. Комітет відбув сходини, уложив плян праці та приготував страви. У відділі теплої кухні українки виставили на продаж борщ, телячу печенью з капою та бурячками, голубці і студенець. У відділі печівка були 4 торти (крихкі й оріхові), рогалики з оріховою начинкою і півфранцузькі тісточки. Заці-

кавлення публики було таке велике, що страви цілістю розпрощано.

Підготова цього показу вимагала тісної співпраці комітету, а саме пп. А. Сивуляк, З. Терлецької, Н. Петровської, Н. Лопатинської, Н. Мидловської і Н. Януш. Ale також при видаванні страв невтомно допомагали членки комітету. Слід відмітити тут пп. Зеновію Терлецьку, Параскеву Марич, Анну Мищшин, Євгенію Задорожну, Павлину Малиновську, Йосафату Козак, Марію Чопик і Марію Бабяк, що під проводом голови Окр. Ради, п. Атанасія Сивуляка працювали два дні.

Окрім показу страв українська група влаштувала станок у відділі народного мистецтва. Цим завданням зайнялася кооп. „Базар”, а саме її справник п. Стефанія Пушкар, що є водночас містоголовою СУА. Стійка „Базару” була одною з найкращих і притягала увагу всіх.

У програмі фестивалю виступила школа Ірини Голубовської з танками, а хор „Кобзар” відспівав „Веснянки”.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 1 Відділу СУА

В дні 11. грудня 1955 р. відбулись річні збори в залі Укр. Демократичного Клубу. Зборами проводила п. Марія Головей, секретарювала п. Лідія Котлярчук. Після відчитання протоколу з минулорічних заг. зборів і його одобрення, слідували звіти уступаючої управи, якими звітодавці подали докладний образ виконаної роботи за діловий 1955 р. Найбільшим успіхом діяльності Відділу було приєднання поважного числа молодих і багатонадійних членів. Його треба приписати нашій енергійній організаційній референтці п. Лідії Котлярчук, як теж п. Наталії Мітрінз, скарбничці Відділу. Немалим успіхом слід назвати теж закуплення меморіялу в сумі 400 дол. на фонд української катол. парафіяльної школи св. Юра в Нью Йорку, на який то кожна членка зобовязалася впла-

чувати 1 дол. в місяць. Крім того деякі члени (п. Л. Котлярчук) брали активну участь у збірковій кампанії на названу ціль і можуть похвалитися значними успіхами. Продовж звітового року відбуто три товариські зустрічі й один балль, улаштований спільно з другими Відділами СУА. Поживавлена була також культ.-освітня праця серед нашого членства. Крім рефератів із Централі, що були прочитані на сходинах чи товариських зустрічах 4 реферати, виготовлені культ.-осв. референткою п. М. Макарушковою, а один прочитала п. М. Головей. Відділ опікувався дитячим садком в Ерлангені в Німеччині, якому висилав 10 дол. місячно. Зорганізовано участь Відділу з транспарентом у Дні Лльойльності. Співпраця з Окружною Радою була більше скріплена як колись. Відділ брав активну участь у святкуванні злученого ювілею, а саме: 30-ліття існування СУА і 15-літній ювілей Окр. Ради Відділів СУА в Нью Йорку. Як доказ того нехай послужить факт, що одна із його членів очолювала названий ювілей. Співпрацював теж із громад.-політ. організаціями як ЗУАДК, УКК, Обєднаним Комітетом, в якому місто-головою є п. К. Пелешок, голова нашого Відділу. Слід може підкреслити нашу активну участь у виступах та торжествах інших громадських організацій — товариств (посвячування прапорів, ювілеї, тощо). Воі ці завдання як заявила у своєму звіті голова Відділу п. К. Пелешок були виконані тому що членство стояло в активній співпраці з управою.

Приходи за 1955 — 739.96 дол.
Розходи за 1955 р. — 593.65 дол.

Крім виплачення зобовязань до Централі, розходовано ще на такі цілі:

1. На будову укр. кат. парафіяльної школи в Н. Й. 150 дол. На фонд „Мати і Дитина” 80 дол. Пресовий фонд „Н. Ж.” 35 дол. УКК 10 дол. ЗУАДК 23 дол. Укр. Інваліди 10 дол. Жертвам чужим організаціям з нагоди посвячування їх прапорів 20 дол. „Пропамятні Книги” Обєднаного Ком. і укр. кат. пара-

фіяльної школи в Нью Йорку 30 дол.

Після висловлення управі довіря, перевибрано її в такому складі: Пп. Катерина Пелешок, голова; П. Dereh, містоголова; Марія Головей, рекордова секретарка; Марія Стефанів, кореспонденційна секр.; Наталія Мітрінга, скарбничка; Марія Макарушка, культ. освіт. референтка; Марія Свистун, реф. сусп. опіки; Анна Баран, господарська реф. Лідія Котлярчук, організаційна реф.

Делегатки до Окружної Ради: Пп. Наталія Мітрінга і Марія Стефанів.

До Контр. Комісії увійшли: п.п. Іванна Бенцаль, Чернецька, Катерина Папуга, Серединська, Тесслю.

У діловому і дружньому настрою пройшли з. збори, що були закінчені цінним словом голови, п. Катерини Пелешок. Другу частину з. зборів проведено до пізнього вечора при гутірці за склянкою чаю.

Марія Стефанів
кореоп. секр.

МИННЕАПОЛІС, МІНН.

Веселий вечір 16 Відділу

Бажаючи оживити наше товариське життя, ми рішили дня 29. січня влаштувати чайний вечір. Правда, зали, яку нам відступили на ту ціль американські католицькі жінки, не мала столиці. Отже ми були приневолені перевести наш чайний вечір буфетним способом, як це тут відиться. Це вигідне тому, що гості можуть собі вигідно вибирати те, чого бажають.

Програму розпочали ми піснею, яку відспівала наша дорога артистка Олена Бенцаль-Карпяк. Голова Відділу п. Катрія Гуцал привітала гостей, як рівно ж сказала декілька слів про значення і традицію чайних вечорів. Слідував діялог „Дві куми“ (гляди світлина), відображені пп. Оленою Бенцаль-Карпяк і Ольгою Луцик, секретаркою Відділу. Сцена перенесла нас у рідні сторони та пригадала нам, як то колись кума ходила ре-

шета позичати та своїми „гостренськими язичками“ перетрясли ціле село. Потім молода оркестра, під проводом проф. Ставничого виконала віянку народніх пісень. І знов п. Олена Бенцаль-Карпяк проспівала своїм чудовим голосом „Сніг паде“ (танго) і „Сонце низенько“. При фортепіянні супроводила наша містоголова п. Олена Карпяк. На закінчення п. Гуцал подякувала гостям за присутність та попрохала до буфету, що його приготувала наша господарська референтка п. Дудинська, враз із членками. Нехай мені простять усі, що варили, пекли й подавали, що іх не вичислюю тут. Але найбільшим признанням для нас було те, що наші гости провели мило час у товариській атмосфері. На цьому місці складаю всім, що трудились, щиру подяку, а зокрема проф. Ставничому, що „на швидку руку“ зібрав оркестру й дав змогу гостям потанцювати.

Катря Гуцал, голова

Річні збори 16 Відділу СУА

Дня 19. лютого ц. р. відбулися в залі церкви св. Константина в присутності 18 членок. Збори відкрила голова Відділу п. К. Гуцал спільною молитвою. На предсідницю зборів покликано п. Гноєву, а на секретарку п. Гринишин. Секретарка п. О. Луцік відчитала звіт із останніх заг. зборів. З чергі слідували звіти управи. П. К. Гуцал, як голова, зясувала значення й користі зорганізованої праці на терені Міннеаполісу. Рівночасно склала звіти з діяльності культ.-освітнього й пресового референта, бо цю працю виконувала рівночасно. Пані О. Луцік відчитала рівнож звіти з діяльності секретаря та імпрезового референта. З ряду імпрез слід відмітити свято Матері, свято Кн. Ольги, свято героїнь та чайний вечір. Точне фінансове звідомлення зложила скарбничка п. М. Крамарчук. Іменем контролної комісії п. Паньків ствердила точне ведення касових книг. В дискусії над звітом зауважено, що п. О. Луцік у своїх звітах не згадує про свою особи-

сту працю. На внесок предсідниці п. Гноєвої, загальні збори висказали їй признання за її жертвенну працю. Даліше предсідниця поставила внесення висловити подяку уступаючій управі за добре проведену діяльність і дати їй абсолюторію. Збори одноголосно це ухвалили. Вкінці приступлено до вибору нової управи. На загальне прохання п. Катерина Гуцал рішилася вдруге стати головою Відділу.

**Віра Гринишин, секр.
Катря Гуцал, голова,**

МАЯМІ, ФЛА.

Свято 22. січня

Дня 28. січня переведено Свято Державності, подібно, як і свято листопадового зrivу. Присутніх гостей привітав голова Укр. Амер. Клубу п. А. Андрик. Голова 17 Відділу п. О. Подубинська у своїй привітальній промові побажала, щоб у черговому році день 22. січня був проголошений українським днем у Маямі.

Гр.-кат. парох о. Смаль у своїй душпастирській промові за кликав українську громаду до єдності, витривалості в боротьбі з ворогом Церкви й України. Слідував виступ інж. В. Рижевського, що у змістовній промові охопив усі історичні події та іх державницьке тло. Докладніше зупинився на злуці українських земель та проголошенні IV. Універсалу і зясував причини поразки української держави.

Мистецька програма складалася з декламацій. П. Віра Загоруйко продекламувала англ. мовою поезію Г. Ван Дайка, п. Надя Остапюк „Гимн американських українців“ В. Щурата, Зоря Подубинська „Молитву“ Марка Антіоха і „Запорожці“ Черкасенка, Ліда Остапюк уривок із „Молитви незнаного бійця“ Юрія Липи, Богдан і Роман Венгльовські уривок із „Чотири шаблі“ Ю. Яновського, Варвара Виснєська „Пануй“ Юрія Липи.

На закінчення присутні відспівали „Ще не вмерла Україна“. Заля була удекорована зеленою та чудовим образом храму св. Софії й памятника Б. Хмельницького, якого сильвета вирізнювалася на синьо-жовтому прапорі. Вгорі у срібному вінку вилискував Тризуб.

Декорації намалював інж. В. Рижевський і при допомозі п. Подубинського удекорував залю.

На чайному вечорі 16 Відділу СУА у Міннеаполісі — пп. Ольга Луцік і Олена Бенцаль-Карпяк відограли веселий діялог „Дві куми“.

From the Branch 166 of UNWLA at Minneapolis. The dialogue "Two Godmothers", played at a tea party.

лу, мимо того, що як родинні обставини, так і здоровя не дозволяли їй на те.

До нового уряду увійшли пп.: Катерина Гуцал — голова, Марія Гноєва — містоголова, Віра Гринишин — секретар, Олена Романовська — культ.-освітня реф., Ольга Луцік — імпрезовий реф., Марія Крамарчук — фін. реф., п. Свєнціцька і п. Мандебур — госп. реф. і сусп. опіка, п. Амброзяк — організаційна реф., п. Дмитерко — виходова реф. Контрольна Комісія пп. Процай і О. Карпяк. На пресову референтку рішено кооптувати п. Л. Козак.

На кінці переведено збірку на ЗУАДКомітет, яка дала 78 дол. Її перевели пп. інж. Годівський, Подубинський, пп. Вишнєска та Зиблікевичева. Культурно-освітньою програмою 17 Відділу зайнялась голова нашого Відділу п. О. Подубинська.

Франка Зиблікевич
рек. секр.

ДЖАМЕЙКА, Н. Й.
Ювілей 18 Відділу

Дня 10. листопада о год. 9 відправлено Службу Божу за здоровя і панаходу за померлих членок. Потім членки зійшлися до гостинниці на спільній сіданок, на якому була приявна представниця Централі, містоголова п. К. Пелешок із Нью Йорку. Голова Відділу п. Ганка привітала присутніх і попрохала однохиличинною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих членок. З черги секретарка Відділу п. Воробець вложила звіт, скільки за 25 літ пожерувано грошей на народні цілі. Потім голова представила гостям дорогу гостю з Нью Йорку і покликала її до слова. Пані Пелешок висказала своє признання за 25-літню працю і заохочувала членок до єдності. Її промову присутні нагородили рясними оплесками. Дальше голова покликала до слова п. Цісика, що від засновання співпрацював із нашим Відділом. Він побажав дальших успіхів у праці. Вкінці голова подякувала гостям і членкам за участі і попрохала, щоб зложили щось на народні цілі. Зібрано 35 дол. З того призначено 25 дол. на українську школу з Нью Йорку, а 10 дол. на радіопрограму. Відспівавши управі „Многая літа“ членки розійшлися до дому.

Річні збори 18 Відділу СУА

Дня 22. січня в домі п. К. Воробець відкрила річні збори 18 Відділу п. Марія Ганка, голова. По молитві попрохала членок вшанувати мовчанкою пам'ять борців, що полягли за Україну. Секретарка п. Катерина Воробець склала звіт із праці Відділу. Впродовж року відбулися 4 від-

чити і 8 бінго. При виборі нової управи членки висловили бажання, щоб залишився давній склад.

Голова п. Ганка попрохала членок, щоб зложили коляду. Зібрано 48 дол. З того 23 дол. зложено на церкву в Озон Парку, а 25 дол. на Дім СУА (листу).

По закінченні зборів голова подякувала членкам за співпрацю і прохала їх, щоб і надаліше співпрацювали. Членки гуторили до пізна при смачній перекусці, яку приладила п. Микитин.

Катерина Воробець

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Річні Збори 19 Відділу СУА

Українська громада в Амстердамі все маліла й через те членок у Відділі убувало. Та в біжучому році прибуло кілька членок і це нас підняло на дусі. Тепер наш Відділ нараховує їх 18. Правда, тільки 16 членок приходить на збори і платить вкладки, але всі з собою дружні і праця йде. У 1955 р. ми відбули 9 сходин управи і 4 ширші сходини членок. Членки нашого Відділу зайнілись улаштуванням свяченого в нашій парохії. В літі перевели пікнік, що гарно вдався. В листопаді попрощали нашу голову п. Скопляк, яка виїздила з Амстердаму. У прощанні взяли участь всесечні отці, представники громадянства і членки СУА. У січні 1956 р. членки Відділу зайнілись улаштуванням просфори, в якій взяло участь багато людей.

Плянуємо перевести дня 18. березня жалібні сходини в пам'ять погиблих 500 жінок. З кінцем квітня думаємо улаштувати забаву (святкуємо за новим стилем). Е. Бішко, голова

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу СУА

Дня 18. грудня зійшлися членки в Нар. Домі. Збори відкрила голова п. Форись, прочитала порядок нарад, що його прийнято одноголосно. По прочитанні протоколу вибрано президію зборів, а саме п. Марію Черибу

головою, а п. Марію Ясінську секретаркою. Почались звіти урядничок. Першою складала звіт голова п. Форись. Вона старалась виконати свої обовязки в міру спромоги та своїх сил. На жаль, не всі членки почивають до обовязку причинитись до розвою організації. Звіт її був короткий, але щирій і влучний. Слідували дальші звіти, а то містоголови п. Попович, рек. секр. п. Назаркевич, скарбнички п. Кахній і фін. секр. п. Слупецької. Зокрема слід підкреслити звіт п. Назаркевич, що дала перевіггляд усіх підприємств Відділу. Вона є вже 4 роки рек. секретаркою. Так само п. Кахній, що є вже 7 літ касиркою і п. Слупецька, що вже 21 літ є урядницею, дуже докладно звітували. Контрольна комісія (пп. Честух і Зілінська) півердила у своєму звіті, що книжки Відділу в найкращому порядку. Делегатки до Окр. Ради пп. Козаченко і Королішин здали звіт із участі Відділу в Окр. Раді, а про участь у Федерації і УКК звітували п. Чериба. Другою делегаткою до Федерації була п. Палер. Писарки пп. Гудзінська і Палер цілий рік картками повідомляли членок та запрошували гостей. Опікунки хворих пп. Гудзінська й Новак радо відвідували всіх хворих.

Присутні висказали признання урядничкам, що сумлінно виконували повзяті на себе обовязки. До нової управи увійшли: пп. Марія Чериба, голова; Анна Попович, містоголова; Ксеня Палер, рек. секретарка; Павлина Боднар, скарбничка, Катерина Німчук, фін. секретарка. Контрольна Комісія: пп. М. Честух і М. Слупецька. Делегатками до кр. Ради залишились пп. Ірина Козаченко й Анастазія Королішин; до Федерації Українців вибрано пп. І. Козаченко і Кахній; до УКК пп. М. Черибу і Честух. Культ.-освітня реф. п. Марія Ясінська. Писарки: пп. Гудзінська, Сеньків і Козачок. Опікунки хворих: пп. Гудзінська і Новак. Комітет підприємств: пп. Лобінська, Гудзінська, Честух і Новак.

Ксеня Палер, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Річні збори 24 Відділу СУА

Дня 26. січня зійшлося по мимо непогоди поважне число членок. Видно, бажали кинути оком на працю в минулому році та вибрати управу на майбутній рік. Зі звіту секретарки виходить, що відбуто 10 місячних сходин. Пересічно було приявних 57 осіб. Кожного місяця відчитано реферат, або висвітлено фільм чи звіт із поїздки. Перед Великоднем влаштовано Базар, а дохід із нього в сумі 500 дол. передано на перебудову церкви. Нових членок прибуло 17. Наші членки переважно працюють з охотою і з запалом. Виславно делегатку на Конвенцію УКК та дві делегатки на Конвенцію СУА. Okрім того треба відмітити, що коли в Нью Йорку був Okр. Зізд, а в Ньюарку нарада в справі суспільної опіки, то з нашого Відділу поїхало 6—7 осіб. Також брали ми участь у ювілею Okр. Ради Відділів СУА в Нью Йорку. П. Марія Мудра з посвятою вела збірку на фонд „Мати й Дитина“. Відділ виявив багато зрозуміння для допомоги хворим — членам і нечленам СУА — несучи ім у першу чергу моральну і матеріальну піддержку. Цим Відділ здобуває собі признання, пошану і популярність у громаді. Наші членки працюють над тим, щоб допомогти Пластові у його орг. справах, бо він у нас у стадії розвою. Через своїх делегаток мали ми вплив на хід праці місцевого Центрального Комітету та Ukr. Нар. Дому. Це вже звичай, що наші членки з'являються на кожен заклик інших товариств, беручи на себе труд гостини чи іншого куховарення. У грудні ми мали гарний спільній Свят-Вечір, на якому були гості й з-поза Елизабету.

По касовому звіті членка Контрольної Комісії п. Марія Луняк висказала управі признання за працю, а приявні заспівали „Многая літа“. Присутні висунули пропозицію, щоб перевибрати давню управу. Це й сталося з деякими доповненнями.

До управи на 1956 р. увійшли:

п. Марія Процак, голова; Ірина Левицька, секретарка; Марія Гreta, касирка; Анна Гнатюк, містоголова; Марія Полевчак, госп. референтка; Леся Когутова й Ольга Граб, культ-освітні реф.; Катя Шпарун, виховна референтка. До станиці „Мати й Дитина“ увійшли пп. Марія Мудра, Марія Хитра, Ольга Гриб. Опікунки хворих: пп. Марія Френкевич, Марія Крайц. Контр. Комісія: пп. Марія Луняк, Анна Кемпа. Делегатки до Центру. Комітету: пп. Марія Лещук і Марія Гreta, до Нар. Дому п. Анна Гнатюк.

По виборах обговорено плян праці. Ухвалено влаштувати базар дня 28. березня. До комітету базару увійшли пп. Марія Полевчак, Катя Соснецька і Анна Маслій. По скромній перекусці відспіванні гимну СУА закінчено збори. **I. Левицька, секр.**

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято О. Басараб

Як кожного року, так і цього 26 Відділ влаштував свято своєї патронки Ольги Басараб. Дня 11 лютого зійшлися членки Відділу і гости в шкільній залі. Свято відкрила п. К. Кардаш, привітала присутніх, виконавців, гостей та членок СУА і закликала повстанням із місць та однохвилинною мовчанкою вшанувати світлу пам'ять Ольги Басараб. На дальшу програму зложились декламації дівчаток Е. Мек та М. Савчук. Дуже гарний реферат під назвою „Ольга Басараб на тлі сучасних подій“ виголосила п. М. Слюсарчук, секретарка 26 Відділу. Дальшою точкою були спомини ред. М. Бажанського, що переніс нас своїм оповіданням у трагічні келії Бригідок. Програму закінчив учень Муз. Інституту Щененюк, що відіграв на скрипці кілька творів.

По офіційній частині свята присутні при перекусці й каві у дружньому гурті вислухали споминів колишнього політвязня д-ра М. Климишина про тюремну азбуку. Наприкінці п. К. Ковбаса подякувала виконавцям і гостям за участь у святі. Пере-

ведено збірку добровільних датків, яка дала 33 дол. Збірку призначено на катедру українознавства при Вейн Університеті у Дітройті.

Присутня

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Річні Збори 33 Відділу

Загальні збори відбулись дня 10. грудня 1955. Відкрила їх голова Відділу п. Михайлина Ставничича і попрохала вибрати президію зборів. Згідно з вислідом проведеного голосування провід зборам припав таки голові п. Ставничій, а секретарювання п. Павліні Мазур.

У відчитаному протоколі мінулорічних заг. зборів завважено деякі неточності, що їх на внесення п. Дубасової відповідно справлено. Звіт секретарки п. Мазур виказав скільки було письмових впливів, скільки поладнано, врешті скільки впродовж року відбуто засідань управи та ширших сходин загалу членства.

З черги зложили звіти культ. освітня референтка п. Марія Мельникова, виховна референтка п. Софія Бура, і референтка суспільної опіки п. Стефанія Вовчукова. Звіти їх були обширні й цікаві і їм присвятив більше місяця в черговому числі. Вони зможуть послужити зразком іншим Відділам як працювати в кожній із тих ділянок. На кінці зложила звіт фін. референтка Відділу п. Ірина Лихолітова.

В організаційному житті СУА Відділ виявив велике зацікавлення. У березні вислав дві представниці (пп. Лідія Вовк і Павліна Мазур) на Окружний Зізд у Дітройті, а в вересні одну делегатку (п. Марія Мельникова) на XI. Конвенцію Централі СУА у Філаделфії.

Над звітами розвинулась дискусія, завершена схваленням кількох пропозицій. Наступив звіт контр. комісії, іменем якої п. Євгенія Дубасова поставила внесок дати управі абсолюторію з признанням і подякою за всеобщу зразкову працю. Це й однодушно збори ухвалили.

Комісія-матка з пп. Осипи Голінкевич, Стефанії Городиської

і Ірини Салукової висунула листу кандидаток.

Приступлено до виборів нової управи. Тому, що дотеперішня голова п. Ставнича з причини незадовільного стану здоровя не погодилася на поновний вибір, вирішено перенести продовження заг. зборів на день 17. грудня. Тоді то прийшло до остаточного узгодження кандидатур і таким чином нова управа уконституувалась, як слідує:

Пп. Ярослава Данилевич, голова, Лідія Вовк, містоголова, Павлина Мазур, секретарка, Юлія Тарнавська, скарбничка, Марія Мельник, культ. освітня референтка, Степанія Городиська, реф. суспільної опіки, Софія Мельник-Бура, виховна референтка і Михайлина Ставнича, реф. преси і звязків. Рівночасно в допомогу культ. освітній референтці призначено п. Євгенію Дубас, як заступницю, а при референтці суспільної опіки устійнею комісію із 6 членок: пп. Анастазія Голубцева, Ольга Городиська, Ярослава Піхурко, Ганна Стецікова, Стефанія Шевчукова й Іванна Яремко. Становище госп. референтки, після уступлення кандидатки, що її запропонувала комісія-матка, зосталось покищо необсаджене. Особовий склад контр. комісії залишився, як був первісно запропонований, а саме: пп. Ірина Лихолітова, Марія Грушкевичева і Марія Олексинова.

Михайлина Ставнича
голова зборів
Павлина Мазур,
секретарка зборів

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 37 Відділу СУА

Дня 12 січня, 1956, відбулися річні збори у домі п. М. Градовської. По відкритті зборів — голова А. Небоженко здала звіт: опісля складали звіт неодинокі референтки. Із звітів уступаючого уряду видно, що намічену працю виконано в міру спромоги. Кожного місяця відбувалися збори членок, на яких обговорювалося біжучі справи, та там теж намічувано працю на майбутнє.

На біжучий рік вибрано таку управу: М. Градовська, голова; А. Небоженко, м. голова; А. Бень, касієрка і А. Лакі, секретарка.

Анна Лакі, секретарка.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 41 Відділу

Дня 5. лютого в залі Гор. Клюбу зійшлися усі членки 41 Відділу. Як відпоручниця Централі прибула орг. референтка п. Марія Біляк. У вступній промові голова п. О. Штогрин зазначила, що Відділ заснований у 1929 р. Цей гурт жінок у минулому виконала велику працю при будові й обладнанні Гор. Клюбу і тому їх збори досі відбуваються в тому домі, де вони вложили стільки праці і старань. У звітовому році відбули 9 місячних сходин. Сам Відділ начислює 23 членки, отже числом невеликий, але дуже зажиттій і здисциплінований. 41 Відділ є членом УКК і ЗУАД Комітету. На заклик Окр. Ради СУА виконують усі доручені їм справи. У дискусії відчувався деякий жаль до новоприбулих, що хоч вписалися, але по якомусь часі відійшли від організації та дали тим злій приклад для інших.

До нової управи ввійшли: пп. Олена Штогрин, голова, Юлія Стрижак, містоголова, Ангела Банах заст. секр., Анна Дубас, касієрка. До Контр. Комісії вибрано пп. Чопик, Костик і Шманду.

Союзянка

Річні збори 48 Відділу СУА ім. О. Кобилянської

Дня 1. січня зійшлися членки в Нар. Домі, де голова п. Марія Біляк відкрила збори молитвою. По прочитанні протоколу вибрано президію зборів — головою п. Емілю Слободзян, а секретаркою п. Ростиславу Богачевську. Предсідниця зборів покликала урядничок до звітів. Голова п. М. Біляк здала звіт із праці цілого року і подякувала членкам за співпрацю. Також секретарка здала свій короткий звіт і подяку, те саме касієрка п. Анна Волчек. Від контр. комісії

промовили пп. Ева Мандро і Катерина Собків і ствердили, що знайшли книги в найкращому порядку. Дальше зложили звіт опікунки хворих Варвара Серін і Анна Костик.

Потім переведено вибори на 1956 р. До нового уряду увійшли: пп. Марія Бабяк, голова; Михайлина Шагала, містоголова; Вікторія Савчинська, секретарка; Ростислава Богачевська, заступниця; Анна Волчек, касієрка; Анна Костик, заступниця. До контр. комісії увійшли пп. Ева Мандро, Катерина Собків і Софія Кориляк. Опікунками хворих вибрано пп. Варвару Серін і Софію Кориляк.

По закінченні зборів голова попросила присутніх на перекуску. Щире спасибі п. Еві Мандро за добре печиво! Вона була делегаткою від 48 Відділу на XI. Конвенцію СУА і з того зложила докладний звіт.

Вікторія Савчинська, секретарка.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 63 Відділу СУА

Річні збори 63 Відділу СУА відбулись дня 28. січня 1956 р. у Пластовій домівці. Приявних було 15 членок. Почесними гостями були пп. Будзоль, містоголова Гол. Управи СУА, та О. Шустер, голова Окр. Ради у Дітройті.

Голова Відділу, п. Зубаль, відкрила збори та зарядила вибір президії. На предсідницю зборів покликано п. О. Шустер, а на секретарку п. Л. Лятишевську. По прочитанні звітів — голови п. Зубаль, секретарки п. Захарків та касієр. п. Недзвецької, приступлено до вибору нової управи, до якої ввійшли пп.: О. Макар, голова; А. Качмар, містоголова; Тустанівська, рек. секр.; Гайда, кор. секр.; Филиппів, касієрка; Крохмалюк, орг. реф.; Д. Бойчук, звязкова до Окр. Ради; І. Цісик, сусп. опіка; О. Савчук, культ.-осв. реф. О. Климишин, виховна реф.; С. Дуб, пресова реф.; контр. комісія: пп. Зубаль, Захарків і Недзвецька.

Степанія Дуб, прес. реф.

Вісті з Фонду „Мати й Дитина“

**ЗВІТ НАВЧАЛЬНОЇ СТАНІЦІ
В НЮРНБЕРГУ**

Перед нами 12 звітних листків цієї станиці, що стоїть під патронатом Марійської Дружини ім. кн. Ольги у Філаделфії. Навчальна станиця складається з садка і школи. Садівничкою і вчителькою є п. д. Козакевич, голова делегатури ОУЖ.

Садок. Кількість дітей змаліла впродовж року, бо з 27 дітей у січні залишилось у грудні 16. Вік дітей хитається від 2 і пів року до 7. Стан здоров'я: одна третина дітей хворіє анемією, туберкульозом та хронічним бронхітом. Навчання відбувається раз тижнево у суботу впродовж 2-ох годин. Приміщення: приватне мешкання садівнички. Однак щодня дітям відають друге снідання, що складається з молока і солодких булочок та овочів. Ця дожива коштує тижнево близько 43 нім. марки. Від 9. липня здержано доживу дітей, бо частина їх вийшла до таборів, у вересні розпочато знову.

Школа. Кількість дітей хитка. У січні було 23 дітей, до червня змаліло до 18, у липні і серпні була перерва, у вересні почало вчитися 31 дітей, а в грудні було тільки 24. Вік дітей хитається між 7 і 13 літ і тому треба було створити з них 3 групи. Стан здоров'я такий же, як і в дошкільних дітей. Слідне захворіння рактісом. Навчання відбувається 4 рази тижнево по 2 год., отже разом 8 годин. Доживу діти дістають 5 разів тижнево, подібно, як і дошкільнятам. Їх дожива складається також із молока, булок і овочів, бо брак овочів найбільш дошкульно діти відчувають. На доживу відається близько 8 н. марок денно. Наука відбувається у шкільній кімнаті місцевої школи.

При школі і садку є батьківський комітет (голова п. Валя Іщенко), що допомагає у веденні доживи.

Звітні листки підписані головою, секретаркою делегатури і головою батьківського комітету.

Як бачимо зі звіту — наша акція охоплює в Нюрнбергу близько 50 дітей. Шкільні діти дістають дбайливу науку українознавства (8 годин тижнево), а всі діти смачну доживу. Живуть у рідному гурті і під проводом вчительки проводять час. В літі виїздять на оселі.

У звіті виявляються також недомагання наших навчальних станиць. Це є брак вчительських сил і недостача приміщень. Одна вчительська сила му-

сить обслуговувати обі клітини — садок і школу. Для садка навіть немає відповідного приміщення і він мусить тиснутись у приватному мешканні вчительки.

Обєднання Українських Жінок, що має нагляд над акцією навчальних станиць, всіми силами змагає до розвязки цього стану.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОКАЗ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Відділи СУА у Філаделфії запросили госп. референтку 64 Відділу п. Ірину Кашубинську з Нью Йорку перевести в перед-святочному часі кілька господарських показів. П. І. Кашубинська вже відома серед господинь Нью Йорку своїми вмілими показами, які переводив 64 Відділ. Дня 21 і 22. квітня вона продемонструє у Філаделфії прибрання тортів та інших Великодніх страв. Прохаемо членок СУА численно прибути. Точніші подробиці ще будуть подані до відома.

Із дитячих видань

(Для дітей дошкільного віку і перших класів школи)

Леонід Полтава: **ЖУЧОК ЩЕРБАЧОК**. Поема для дітей. Обкладинка та ілюстрації Валерії Гутник. В-во Союзу Українців у Великій Британії. Лондон 1955. Ціна 60 ц.

Легким віршом розказана тут пригода жучка Щербачка, що, як хлопець-розвідника, не хотів слухати матері та рішив помандрувати в чужі краї. Його зустрічі й розмови під час тієї мандрівки та врешті поворот додому — це моральний сенс того невеличкого віршованого оповідання. Написане легко і зрозуміло.

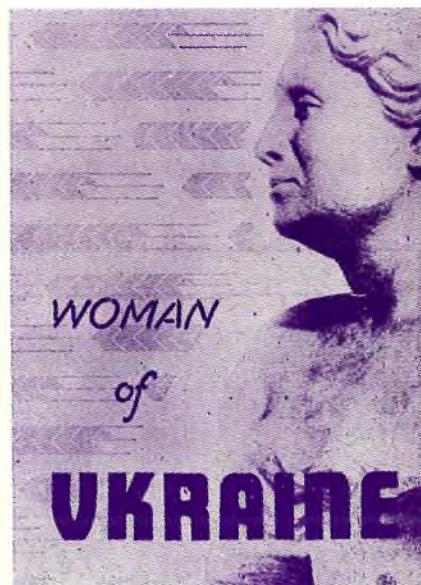
Ілюстрації Валерії Гутник виконані талановито. Варто, щоб ця ілюстраторка опрацьовувала більше дитячих видань.

Іван Франко: **КАЗКИ**. В-во „Рідне Слово“, Німеччина, 1954. Малюнки Олександра Бистрякова. Ціна 50 ц.

Збірка вміщує дві відомі казки І. Франка „Три міхи хитроців“ і „Вовк, лисиця і осел“. Змальовано пригоди звірят, в яких вони виразно демонструють прикмети своєї вдачі — хитрість Лисиці і кровожадність Вовка. У труднощах і конфліктах перемагають малі і скромні звірятка — поступливий Іжак і простодушний Осел.

Текст зложений великими буквами, так що старші діти зможуть її самі прочитати.

Л. Б.

ВЖЕ ВИЙШЛА

**накладом Союзу Українок
Америки**
інформаційна довідка

Woman of Ukraine

Подає обширну інформацію про українське жіноцтво англ. мовою. Ціна \$1 разом з пересилкою.
Замовляти в Централі СУА

З КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

З кінцем лютого виступила в Карнегі Гол у Нью Йорку з власним концертом співачка Галина Галій разом із піяністкою Е. Франчеті.

ЦІННЕ ВІДКРИТТЯ

В архівах Москви і Ленінграду віднайдено щоденник Катерини Юнге, дочки подружжя Толстих, що допомогло Т. Шевченкові визволитись із заслання. Тарас Шевченко часто бував у їх домі й у звязку з тим Катерина Юнге написала цікаві спомини.

ІЗ ОБРАЗОТВОРЧИХ ВИСТАВ

У репрезентативній виставці християнського мистецтва у Відні виставила свої емалії Марія Дольницька. Міністер культури Австрії закупив два її твори.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У січневому числі у відділі „Централі одержала“ має бути: Відділ 50 СУА у Бетлегемі, Па., на Резервовий фонд 10 дол., на вкладку до СФУЖО 1.35 дол.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

RETURN POSTAGE GUARANTEED

MA 7-1320

LO 3-9910

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

ЦІНА КНИЖКИ \$3.50

Замовлення приймає:

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ
та ПЕРШИХ КЛЯС ШКОЛИ

Літо ..... 70 ц.

Осінь ..... 70 ц.

Зима ..... 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич

Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for Your Comfort
No Deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.
Philadelphia 23, Pa.

Одинокий український скlep
з меблями та електр. пристроями

EKO

8th St. & W. Girard Ave.

Philadelphia 22, Pa.

Tel.: ST 4-2056

РАДІЯ й ТЕЛЕВІЗІЇ
найкращих фірм

За готівку та
довгоречинцеві сплати